

Kommunfullmäktige

KALLELSE

15 oktober 2001

Kallelsen med handlingar finns på internet www.gotland.se

Kommunfullmäktige

kallas till sammanträde

i Teatersalongen, Borgen, Visby

måndagen den 15 oktober 2001 kl 13.00

www.gotland.se

Kl 18-20 fortsätter kommunfullmäktige sitt sammanträde med
Rådslag om världsarvet Visby, *se ärende 14*

Ärendelista

1. Justeringsledamöter och tid för protokollsjustering
2. Länsstyrelsens beslut att ny ersättare utsetts i kommunfullmäktige (*efter Bengt Horn (s)*)
3. Delårsrapport 2/2001
4. Ansvar för renhållning vid stränder (*Motion av Lena Palmborg-Karlsson, s*)
5. Fria studieresor till Visby
(*Motion av Anna Andersson och Mikael Carlsson, c*)
6. Nya vårdnämnder
 - a) Inrättande och benämning av två nya vårdnämnder samt bestämmande av antal ledamöter och ersättare
 - b) Bestämmande av arvode till ordförande och vice ordförande
 - c) Val av ledamöter, ersättare, ordförande och vice ordförande

7. *Fyllnadsval av:*
 - a) Ny nämndeman i länsrätten, övriga mål (*Bordlagd från 2001-09-10*)
 - b) Ny ersättare i tekniska nämnden
 - c) Ny huvudman i Alskogs Pastorats Sparbank
 - d) Ny huvudman i Kräklingbo Pastorats Sparbank
 - e) Ny revisor i Hemvärnsområde 7018
(*b-e avser uppdrag efter avlidne Peter Molin, m*)
8. Gotlands norra vårdnämnds, Gotlands södra vårdnämnds och Visby vårdnämnds ordförandes svar på *Ulla Hammarhjelm*s (*m*) interpellation om FRIKOM-projektet
9. Kommunstyrelsens ordförandes svar på *Eric Martells* (*s*) interpellation om Visby havsbad
10. Rapport om ändringar i bolagsordningar/motsvarande
11. Ev enkla frågor
12. Ev nya motioner och interpellationer
13. Information:
 - a) Information om det regionala utvecklingsarbetet
 - b) Länsstyrelsens beslut om överklagat beslut om antagande av detaljplan för kv Pjäsen (A7-området) i Visby.
14. **KI 18.00-20** Rådslag om världsarvet Visby

Handlingarna i ärendena finns tillgängliga på internet www.gotland.se, att hämtas på Ledningskontoret, kansli- och informationsenheten, Klosterplan 2, Visby, eller beställas per telefon 26 93 18

Hela sammanträdet är offentligt och alla är välkomna.

Visby den 6 oktober 2001
INGER HARLEVI
Ordförande

Kommunfullmäktige
Sammanträdesdag
2001-10-15

Handlingar till
Ärende 2

Ny ersättare i kommunfullmäktige

Innehåll

- Länsstyrelsens beslut 2001-10-01 att Hanna Lenholm (s) utsetts som ny ersättare i kommunfullmäktige (*efter Bengt Horn, s*)

Önskas ytterligare handlingar eller uppgifter i detta ärende, v.g. ring 26 93 18

PROTOKOLL

1.10.2001

60-4594-01

Plats Länsstyrelsen, Strandgatan 2, Visby

Närvarande Länsassessor Lena Johansson
Byråsekreterare Kajsa-Lena Thomsson-Hagvall

Länsstyrelsens beslut att utse ny ledamot och ny ersättare i kommunfullmäktig för tiden till och med den 31 oktober 2002.

Kommun Gotland

Parti Arbetarepartiet-Socialdemokraterna

Ny ersättare Hanna Lenholm
Väskinde Stora Klintegårda, 621 72 VISBY

Ny ersättares plats i ordningen framgår av bilaga.

H Lenholm efterträder B Horn som avgått som ersättare.

Detta protokoll läses upp.

Detta beslut kan överklagas skriftligen hos Valprövningsnämnden. Skrivelsen skall ha kommit in till Länsstyrelsen inom tio dagar efter ovan angiven sammanträdesdag.

Vid protokollet

Justerat

Kajsa-Lena Thomsson-Hagvall

Lena Johansson

Sändlista

Kommunfullmäktige i Gotland, 621 81 VISBY

Ny ersättare

Partiet

Kommunfullmäktige
Sammanträdesdag
2001-10-15

Handlingar till
Ärende 3

Delårsrapport 2/2001

Innehåll

- Kommunstyrelsen 2001 09 20, § 236
- Delårsrapport 2/2001

Önskas ytterligare handlingar eller uppgifter i detta ärende, v.g. ring 26 93 18

Ks § 236

Au § 207

Delårsrapport 2: 2001 (Halvårsrapport)

- Delårsrapport
- Ledningskontoret 2001-09-13

Prognosen för årets resultat är ett underskott på 63 mnkr (att jämföra med bedömningen av underskottets storlek i prognosen i den första delårsrapporten, 46 mnkr). I nämndernas verksamhet beräknas nettokostnadsavvikelse mot budget med - 107 mnkr (-96 mnkr). De större underskotten finns i barn- och utbildningsnämndens, hälso- och sjukvårdsnämndens och vårdnämndernas verksamheter: 106 mnkr (-79 mnkr). I rapporten bedöms det ekonomiska läget för Gotlands kommun vara mycket allvarligt och balanskravet inte komma att uppnås för 2001.

Innan delårsrapporten behandlades redogjorde regiondirektör Bo Dahllöf för några personliga reflektioner om Gotland, Gotlands kommun och de förväntningar han mött under de två första månader som han ägnat åt besök och kontakter i verksamheten. Han framhöll det vänliga och generösa bemötande som visats honom men också de förväntningar som han uppfattat om bl.a. tydligare styrning och bättre genomslag för fattade beslut, bättre beredning, mer inflytande och samspel. Han poängterade vikten av att styra verksamheten mot effektivitet, kvalitet och arbetsglädje.

Regiondirektören Bo Dahllöf redogjorde sedan för delårsrapporten och de åtgärdsförslag som upprättats i samarbete med förvaltningscheferna (i 16 punkter).

Enligt regiondirektören bör inriktningen på kort sikt vara att minimera underskottet för 2001. Det avser åtgärder för att minska utflödet av pengar och öka intäkterna. Målet är att nämnderna ska föreslå åtgärder som sänker kostnadstrycket motsvarande en halvering av underskottet i delårsrapport nr 1, även om den ekonomiska helårseffekten inte infinner sig förrän 2002. På längre sikt ska en hållbar ekonomiskt balans uppnås till årsskiftet 2002/2003. Det innebär åtgärder för att förbättra och tydliggöra styrningen och uppföljningen, åtgärder för en effektivare organisation, strukturella åtgärder och nytänkande kring hur uppdragen löses, samt fokus på kärnverksamheten och på hur prioriteringar skall göras i drifts- och investeringsverksamheten.

Ks § 236 *forts**Yrkande:*

- *Brittis Benzler (v)* tillstyrkte förslaget men yrkade att punkten 14 (lokalisering av kommunala verksamheter) skulle kompletteras med text av innebörd att kommunala verksamheter måste samverka för att god service skulle kunna erbjudas på landsbygden. Hon yrkade vidare att punkten 8 (avvägning mellan planerings- och marknadslösningar) skulle ha följande lydelse: "Kommunen måste hitta en bra balans mellan planerings- och marknadslösningar. Konkurrensupphandling bör genomföras *endast* där det förväntas ha positiv effekt på pris och kvalitet".
- *Hans Klintbom (c)* avstyrkte Brittis Benzlers andra yrkande.

Efter att ordföranden ställt proposition på yrkandena beslöt kommunstyrelsen att bifalla Brittis Benzlers första yrkande och avslå det andra.

Kommunstyrelsens beslut

- Delårsrapporten 2: 2001 godkänns och överlämnas till kommunfullmäktige.
- Nämnderna och regiondirektören får i uppdrag att arbeta i enlighet med nedanstående 16 steg till ekonomisk balans.

Kort sikt:

1. Nämnderna fortsätter och påskyndar sitt påbörjade arbete med att genomlys verksamheten, se över mål och servicenivåer med inriktning att ta fram effektiviseringar och sparförslag som halverar det prognosticerade underskottet.
2. För att minska utgifterna, särskilt för personal och inköp, införs fram till årsskiftet en tidsbegränsad s.k. "farfars-princip". Den innebär att innan beslut på delegation om nyanställning, vikarieanställning, lönesättning, övertid, resor och inköp, ska närmast överordnad nivå höras. Det innebär en mycket restriktiv hållning, men inte ett "idiotstopp".
3. För att minska investeringsutgifterna fram till årsskiftet får bygg- och anläggningsprojekt ej igångsättas utan att finansiellt tillstånd har beviljats av kommunstyrelsens arbetsutskott. Dessutom ska tekniska nämnden uppskjuta allt periodiskt underhåll på byggnader och vägunderhåll som ej påbörjats och som oundvikligen inte måste utföras, till kommande år.
4. Planerade och diskuterade taxe-, avgifts- och hyreshöjningar utreds och beslutas.

Ks § 236 *forts*

5. Medarbetarna är en viktig resurs i att utveckla verksamhetens effektivitet. Det är viktigt med en kreativ och delaktig dialog kring hur effektiviteten kan ökas samtidigt som kvaliteten och arbetsglädje ej äventyras. Information och diskussion om kommunens ekonomiska läge och förutsättningar ska involvera alla medarbetare bl.a. via Framtidningen och arbetsplatsmöten. Den ekonomiska medvetenheten ska stärkas.

Lång sikt:

6. För att öka kommunstyrelsens möjlighet att styra verksamheten införs under 2002 en ny modell för budget- och verksamhetsplanering, samt uppföljning.
7. Kommunens ekonomistyrprinciper ses över. Frågan om resultatöverföring och eget kapital måste belysas och i samband med bokslut 2001 bör en nollställning eller minskning av realistiska underskott övervägas. Modeller för avtal och ersättning ska utvecklas för att stärka intäktstänkandet och ge goda styreffekter.
8. Kommunen måste hitta en bra balans mellan planerings- och marknadslösningar. Konkurrensupphandling bör genomföras där det förväntas ha en positiv effekt på pris och kvalitet.
9. Den kommunala organisation ska utvecklas:
 - Alla förvaltningar bör ta steg mot en ökad processorientering där flödet av aktiviteter för våra brukare kartläggs för att tydliggöra starka sidor, samt effektivisering- och förbättringsåtgärder.
 - Förvaltningarna bör successivt utveckla en del med huvuduppgift att stödja det politiska systemet och att vara uppdragsgivare, samt en del med uppdrag att genomföra verksamheten. Resultatenheternas ansvar och befogenheter ska tydliggöras. Avgörande är tydliga och realistiska åtaganden, en hård ram för verksamheten kring vad som ska utföras, samtidigt som enheten har ett stort frirum och egenansvar i hur uppgiften löses.
 - Fria nyttigheter bör inte finnas. Stödtjänster som drivs av förvaltningen kan erhållas mot ett självkostnadspris.
10. Fullfölj organisationsutvecklingen vid ledningskontoret och konsult- och servicekontoret. Inriktningen för ledningskontoret är att förbättra rollen som beredande organ till kommunstyrelsen, som strategiskt utvecklande och som styrande, planerande och samordnande för helheten. Inriktningen för Konsult och service är att utveckla och effektivisera kommunens stödtjänster. Steg mot en s.k. försörjningsförvaltning ska övervägas.

Ks § 236 *forts*

11. Ny organisation av IT-verksamheten genomförs under 2002. Den tekniska IT-supporten koncentreras till Konsult och service, samtidigt som den strategiska styrningen från förvaltningarna och ledningskontoret stärks. Nya ekonomi- och personalsystem införs som kommer att utveckla arbetsmetoder och ska innebära rationaliseringar.
12. Utred att inrätta en ny organisation, typ intern arbetsförmedling, och en ny arbetsmodell för medarbetare med rehabiliterings- och omplaceringsbehov eller vid övertalighet. Den kan också spela en viktig roll vid rekrytering, rörlighet och exempelvis för att tillhandahålla vikarier ur en egen pool.
13. Ta initiativ till att bredda försöken med nya arbetstidsmönster för att öka andelen heltider, minska sjukskrivningar och vikariebehoven.
14. Lokalisering av de kommunala verksamheterna bör övervägas. En koncentration till ett mindre antal platser på ön, samlokalisering av förvaltningar i Visby (samhällsbyggarhus) och yteffektiviteten i verksamhetslokalerna, är exempel på åtgärder värda att pröva. Resurser i form av exempelvis kök ska samutnyttjas. **Samarbete skall ske i och mellan*** nämnder och förvaltningar i syfte att tillhandahålla en god service på landsbygden.
15. Genomför planerade organisations- och systemförändringar av primärvården och i vårdnämndernas verksamhet.
16. I höstens budgetarbete måste val och prioriteringar göras. Kärnverksamhetens kvalitet ska så långt möjligt bevaras. Andra verksamheter och ambitionsnivåer måste dock prövas. Vissa verksamheter kan tas bort helt eller nedprioriteras. Ett klagörande kring vilka verksamheter som är obligatoriska är betydelsefullt. Allianser med andra kommuner bör också övervägas. En arbetsgrupp med representanter från förvaltningarna ska gå igenom nyckeltal med uppgiften att identifiera var Gotland ligger över riksgenomsnittet. Målet är att Gotlands kommun ej ska överstiga riksgenomsnittet.

Expedieras:

Samtliga nämnder
Ledningskontoret/ samtliga enheter

*** Ny text**

DELÅRSRAPPORT

för första halvåret och
resultatprognos för 2001

Mycket besvärligt ekonomiskt läge

Resultatet är beräknat utifrån faktiskt utfall enligt redovisningen med hänsyn tagen till erforderliga periodiseringar. Justering av interna poster, dvs köp och försäljning mellan förvaltningar, har ej skett i resultaträkningen. Periodens resultat uppgår till -46 mkr. Resultatet för motsvarande period 2000 var +27 mkr.

För hela året prognostiseras ett underskott på -63 mkr. Underskottet är i huvudsak påverkat av de nettokostnadsavvikelser mot budget (-107 mkr) som nämnderna prognostiserat.

För skatteintäkterna och generella statsbidrag beräknas ett överskott mot budget med 30 mkr till följd av att skatteunderlaget ökat mer än vad som tidigare prognostiserats.

För finansnettot beräknas ett överskott mot budget med 1 mkr. Under perioden har långfristig upplåning skett med 90 mkr. Avskrivningarna beräknas uppgå till 139 mkr vilket är 5 mkr bättre än budget.

Den totala pensionskostnaden, vilken bygger på KPA's prognos per augusti 2001, uppgår till 153,3 mkr. Den individuella delen av pensionen inkl löneskatt uppgår till ca 63 mkr.

Investeringsutrymmet 2001 inkl kompletteringsbudget och tillägsbudget uppgår till ca 350 mkr. Av nämnderna lämnade prognoser i samband med halvårsbokslutet beräknas investeringsvolymen uppgå till 279 mkr. Bokförda investeringsutgifter t o m augusti månad uppgår till 140 mkr. Med hänsyn till de hittills bokförda investeringsutgifterna är troligen den prognostiserade volymen för hög. En rimligare nivå bedöms ligga runt 200-220 mkr.

Balanskravet kommer inte att uppnås för 2001. Den ekonomiska situationen kan därför betraktas som mycket allvarlig för kommunen. De kommande åren kommer med stor sannolikhet att präglas av stora åtstramningar och prioriteringar i verksamheterna, dels för att få balans i den löpande ekonomin, dels för att återställa det befarade prognostiserade resultatet på -63 mkr. Kommunstyrelsen bör ta initiativ och leda ett mer omfattande arbete som syftar till att anpassa verksamheten och service till de ekonomiska resurserna.

Koncernbolagens halvårsbokslut

Bolagen i koncernen har lämnat uppgift om halvårsrapporterna. Resultatprognoserna visar sammantaget på ett överskott, varför bolagen ej torde bidra till att försämra koncernresultaträkningen (kommunen och bolagen sammanslagna) som upprättas i samband med årsbokslutet.

**Med anledning av kommunens ekonomiska läge har regiondirektören formulerat ett åtgärdsprogram med 16 punkter som spänner över både kort och lång sikt. Åtgärdsprogrammet redovisas i en särskild skrivelse till kommunstyrelsen.*

RESULTATRÄKNING, mkr

	Resultat jan-juni 2001	Resultat jan-juni 2000	Prognos 2001	Rev budget 2001	Bokslut 2000
Intäkter	733	694	1 497	1 441	1 536
Kostnader	- 2 095	- 1 922	- 4 199	- 4 050	- 4 055
Avskrivningar	- 70	- 69	- 139	- 144	- 139
Verksamhetens nettokostnader	- 1 432	- 1 297	- 2 841	- 2 753	- 2 658
Skatteintäkter	1 405	1 340	2 810	2 780	2 694
Finansiella intäkter	10	11	21	20	23
Finansiella kostnader	- 29	- 27	- 53	- 53	- 52
Resultat	- 46	27	- 63	- 6	7

Personal

Chefsrekrytering

Rekrytering av regiondirektör, förvaltningschefer för konsult- och servicekontoret respektive miljö- och hälsoskyddskontoret har slutförts under perioden. Fr o m 2001-05-01 tillträdde Bo Dahllöf som regiondirektör, Staffan Thurgren som chef för konsult- och servicekontoret samt Jan von Wachenfeldt som chef för miljö- och hälsoskyddskontoret.

Löner och avtal

Under första halvåret har verksamhetspotten fördelats med giltighet fr o m 2000-10-01. Ett skolutvecklingsavtal har träffats med de fackliga organisationerna inom skolan. Nya centrala löneavtal med giltighet fr o m 2001-04-01 har träffats med de flesta fackliga organisationerna. Lokala löneöversynsförhandlingar har dock endast genomförts med Vårdförbundet. Övriga löneöversynsförhandlingar kommer att genomföras under hösten.

Höjda sysselsättningsgrader

För att få ett verktyg för att höja de deltidsanställdas sysselsättningsgrader har avtal träffats med Kommunalarbetarförbundet om försöksverksamhet med årsarbetstid. Sex arbetsgrupper i kommunen har påbörjat försök med årsarbetstid. Samtliga i dessa arbetsgrupper har erhållit den sysselsättningsgrad de önskar.

Sjukfrånvaro

Ett illavarslande tecken är att sjuktalet har fortsatt att öka under första halvåret. Ökningen gäller både korttids- och långtidssjukskrivningar. Tillsammans med Previa och försäkringskassan har ett analysarbete påbörjats under våren för att man ska få en bild av orsakerna till ökningen.

Kommunens förvaltningar

Förvaltningar i balans med budget

Följande förvaltningar beräknar klara budget och räknar i vissa fall även med att redovisa överskott

- Ledningskontoret
- Konsult- och servicekontoret
- Tekniska förvaltningen
- Stadsarkitektkontoret
- Kultur- och fritidsförvaltningen
- Miljö- och hälsoskyddskontoret
- Folkhögskolan

Räddningstjänsten

Befarat underskott -3 mkr

Budgetavvikelsen för perioden är 1,4 mkr och på årsbasis beräknas underskottet uppgå till 3,2 mkr. Viss osäkerhet råder när det gäller underskottet på årsbasis beroende på utfallet av den luftburna ambulanssjukvården och personalkostnadsökningarna. En beställar- utförarorganisation mellan hälso- och sjukvårdsförvaltningen och räddningstjänsten införs och ska vara genomförd senast 1 januari 2002. Räddningstjänsten har genomfört en förändring av avtalet med SOS-helikoptern vilket medför 0,6 mkr i kostnadsreduceringar på årsbasis (avtalet gäller fr o m 1 maj 2001). En dialog förs med kommunstyrelsens presidium avseende räddningstjänstens verksamhet.

Barn- och utbildningsförvaltningen

Beräknad budgetavvikelse -19 mkr

Det ekonomiska resultatet för året beräknas till -19 mkr. Kritiska händelser under året som haft en kostnadsdrivande effekt på resultatet är bl a

- ökade behov av åtgärder för rehab/anpassning
 - ökade volymer i särskolan
 - omställningskostnader och utdragna förhandlingar för dagbarnvårdare
 - nytt skolutvecklingsavtal/ löner - utebliven kompensation
- Fortlöpande prövas emellertid alla möjligheter att parera kostnaderna genom omdisponeringar i verksamheterna.

Västerby behandlingscenter

Befarat underskott -3 mkr

Verksamheten visar på ett underskott på -1,5 mkr för första halvåret. Orsakerna till detta är flera. På grund av att det planerade narkomanvårdsprojektet inte har funnit lämpliga lokaler har det ej kunnat startas, vilket lett till ökade kostnader. Avvecklingen av marknadsföringskontoret i Stockholm medförde en engångskostnad på 0,3 mkr. Svårigheter att få kvalificerad personal till Ewa-kollektivet har inneburit att vi tvingats ha färre inskrivna klienter.

Beläggningen vid Västerby i Burgsvik har varit för låg inte minst p g a att kunderna från Stockholmsregionen efterfrågar behandling för narkomaner och inte för alkohol/blandmissbrukare, som vi kan erbjuda. Kostnadsutvecklingen för andra halvåret ser ut att stabilisera sig i så motto att ökningstakten på underskottet minskar och budgetavvikelsen på årsbasis beräknas till -2,7 mkr.

Visby vårdförvaltning

Beräknat underskott -16 mkr

Prognosen för förvaltningen visar ett ökande underskott jämfört med första kvartalet. Anledningen är främst ökade kostnader för hemtjänsten. Det totala underskottet för äldreomsorgen beräknas uppgå till 15,8 mkr. Även inom handikappomsorgen redovisas sämre resultat jämfört med kvartal 1, till största delen p g a stor ökning av antalet ärenden för personlig assistans enligt LASS, totalt för handikappavdelningen -1,7 mkr.

Inom individ- och familjeomsorgen fortsätter ökningen vad gäller barn- och ungdomsplaceringar, underskottet beräknas till drygt 7 mkr. Socialbidragen fortsätter att visa överskott vilket ger ett underskott totalt för avdelningen med 1,4 mkr.

För att minska underskottet planeras en rad åtgärder, bl a förändringar i hemtjänstens åtagande, förändringar gällande matdistributionen, förändringar gällande avgifter inom äldreomsorgen, nya arbetstidsmodeller införs inom äldre- och handikappomsorgen, placeringsstopp för vuxna missbrukare, kraftiga insatser för bättre styrning och kontroll, fler och bättre äldreboenden.

Gotlands norra vårdförvaltning

Årsprognos -17 mkr

Årsresultatet pekar på ett underskott gentemot budget på -17,1 mkr. En rad treårsvikarier som fått tillsvidareanställning, fler timanställda till de nya LASS-ärendena samt ett ökat uttag av övertid och mertid tillsammans med ökade sjukskrivningar är troliga orsaker till kostnadsökningarna. På uppdrag av förvaltningen ska Previa göra en genomgång av korttids- och långtidssjukskrivningar. Genomgången ska resultera i en rehabiliteringsplan. För att sänka underskottet föreslår förvaltningen en rad nya åtgärder. Dessa handlar om att inte bygga upp vissa verksamheter, samordna andra i gemensamma lokaler samt att vissa tjänster ska utföras i egen regi istället för att köpas.

Gotlands södra vårdförvaltning

Beräknat underskott -13 mkr

För helåret prognostiseras ett underskott på -13 mkr. Det innebär en avvikelse mot budget på 7,5%. Äldre- och handikappomsorgen svarar för större delen av underskottet. Underskott uppstår även inom individ- och familjeomsorg samt för medicinskt färdigbehandlade. De bekymmer som förvaltningen har är den allt mer uppenbara obalansen mellan uppdrag och resurs. För att kunna ta ett steg i rätt riktning behöver förvaltningen budgetera den verklighet vi lever i och inte arbeta med en orealistisk budget.

Förvaltningen ser det som omöjligt att komma i ekonomisk balans eftersom verksamheten är lagbunden och att de betydelsefulla besluten om avgifter och budget ligger på kommunfullmäktige.

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen

Prognostiserat underskott -41 mkr

Även under andra kvartalet har flera enheter p g a personalbrist drivits med reducerad kapacitet. Framförallt gäller detta distriktstandkliniker. Inom sjukhuset har inte samtliga vårdplatser inom infektionssjukvården kunnat hållas öppna.

Psykiatrin har under drygt ett år saknat ordinarie chefsöverläkare. Rekryteringsförsöken har två gånger misslyckats, varför vi nu valt att tillförordna en relativt nyrekryterad specialist som verksamhetschef och chefsöverläkare. Uppbyggnaden av ett dataresurscenter har påbörjats. Med anledning av det ekonomiska läget rekryteras ingen särskild projektledare. Arbetet med att skapa centret fortskrider med befintliga resurser, men i något långsammare takt. En arbetsgrupp bestående av representanter från hälso- och sjukvården samt äldreomsorgen har arbetat fram en lokal handlingsplan för vad Gotland skall göra inom den nationella planen för utveckling av hälso- och sjukvården. Hälso- och sjukvårdsnämnden prognosticerar ett underskott för 2001 på ca 41 mkr. I prognosen ligger en kraftig ökning av regionvårdskostnaderna som uppstått under detta kvartal.

BALANSRÄKNING, mkr

	Kvartal 2 2001	Prognos 2001	Budget 2001	Bokslut 2000
TILLGÅNGAR				
Anläggningstillgångar	2 728	2 815	2 673	2 599
Omsättningstillgångar	200	200	200	315
SUMMA TILLGÅNGAR	2 928	3 015	2 873	2 914
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER				
Eget kapital	1 358	1 358	1 388	1 351
Årets resultat	- 46	- 63	1	7
SUMMA EGET KAPITAL	1 312	1 295	1 389	1 358
AVSÄTTNINGAR				
Avsättning till pensioner	136	143	153	126
Andra avsättningar			16	47
SUMMA AVSÄTTNINGAR	136	143	169	173
SKULDER				
Långfristiga skulder	900	900	795	811
Kortfristiga skulder	580	677	520	572
SUMMA SKULDER	1 480	1 577	1 315	1 383
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	2 928	3 015	2 873	2 914

Sammanställning summa netto per förvaltning, mkr

Förvaltning	Budget jan-juni 01	Utfall jan-juni 01	Utfall jan-juni 00	Rev budget 2001	Prognos 2001	Helårs- avvikelse	Bokslut -00 avvikelse
Politikerorganisation	-6	-6	-6	-13	-13	0	0
Ledningskontoret	-36	-35	-36	-76	-74	2	5
Konsult- och servicekontoret	-25	-23	-25	-52	-50	2	2
Räddningstjänst	-28	-29	-27	-55	-58	-3	-8
Tekniska förvaltningen	-48	-53	-34	-95	-94	1	9
Stadsarkitektkontoret	-7	-7	-7	-15	-15	0	1
Kultur- och fritidsförvaltning	-68	-65	-62	-110	-110	0	1
Miljö- och hälsoskyddskontoret	-3	-3	-2	-7	-7	0	0
Barn- och utbildningsförvaltning	-462	-477	-440	-931	-950	-19	1
Folkhögskolan	-4	-4	-4	-8	-8	0	0
Västerby behandlingscenter	-1	-2	1	-2	-5	-3	0
Vårdförvaltning Visby	-189	-198	-229*	-394	-410	-16	-9
Gotlands norra vårdförvaltning	-58	-67	-72*	-117	-134	-17	-12
Gotlands södra vårdförvaltning	-90	-96	-102*	-181	-194	-13	-10
Hälsa- och sjukvårdsförvaltning	-373	-403	-287*	-753	-794	-41	-25
Summa	- 1 398	- 1 468	-1 332	- 2 809	- 2 916	- 107	- 45

* Period januari - juni 2000 och period januari - juni 2001 är ej jämförbara pga omorganisation av primärvård, tandvård mm.

* Centralt anslagna medel, 9 mkr, för löneökningar har fördelats enl. beslut.

Kommunfullmäktige
Sammanträdesdag
2001-10-15

Handlingar till
Ärende 4

Ansvar för renhållning vid stränder (*Motion*)

Innehåll

- Kommunstyrelsen 2001 09 20, § 237
- Motion 2001 03 26
- Tekniska nämnden 2001 06 27, § 126

Önskas ytterligare handlingar eller uppgifter i detta ärende, v.g. ring 26 93 18

Motion till kommunfullmäktige

De gotländska stränderna är några av de mera betydelsefulla resurserna för turismen och det gotländska samhället som alla har mer eller mindre ansvar för. Från tid till annan uppstår dock problem med renhållningen på stränderna. De strandnära etablissemangen kan till en del tyckas vara upphovet till nedskräpning genom sin försäljning och därför borde ta stort ansvar för renhållning, men problemet är inte så enkelt. Många näringsidkare på Gotland, som ligger varierande långt från stränderna, har sådan försäljning till turismen vars skräp så småningom kan hamna på stränderna. De strandnära kaféerna och kioskerna monterar upp papperskorgar och sköter dessa. Men det som hamnar på stranden längre bort tycker man sig inte ha något ansvar för, likafullt blir nedskräpningen ett problem som drabbar såväl turist som gotlänning. För att få bättre ordning på Gotlands badstränder måste kommunen ta ett något större ansvar för tillgänglighet av containrar med flera typer av utrustning att ta omhand avfall vid badstränder.

Med hänvisning till ovanstående föreslås fullmäktige besluta.

Att: ge kommunstyrelsen i uppdrag att vidta åtgärder för att få en bättre ordning på renhållningen vid stränderna.

Lena Palmborg-Karlsson (s)
2001-03-26

Ks § 237

Au § 204

Motion. Ansvar för renhållning vid stränder

KS 2001/0195-43

- Motion 2001-03-26

- Tekniska nämnden 2001-06-27, § 126

Lena Palmborg-Karlsson (s) har i motion föreslagit att kommunstyrelsen ska få i uppdrag att "vidta åtgärder för att få en bättre ordning på renhållningen vid stränderna". *Tekniska nämnden* redogör för vilka stränder som kommunen ansvarar för och har avstyrkt motionen med hänvisning till att nuvarande ekonomiska ramar inte medger ett utökat kommunalt åtagande.

Kommunstyrelsens förslag till beslut i kommunfullmäktige

- Motionen bifalls på så sätt att kommunstyrelsen (ledningskontoret) får i uppdrag att i samråd med tekniska förvaltningen och Gotlands turistförening överväga och föreslå ambitionsnivå och åtgärder för renhållning av stränder för den rörliga turismen på Gotland. Arbetet ska bedrivas med inriktning på nästa turistsäsong (2002).

Tekniska nämnden

2001 06 27

Dnr TN 2001/0492 43

**TN § 126 Remiss. Motion – Renhållning vid Gotlands
badstränder**

Tekniska förvaltningen 2001 05 28
Au § 98

Lena Palmberg-Karlsson (s) har i en motion till kommunfullmäktige föreslagit :

"Ge kommunstyrelsen i uppdrag att vidta åtgärder för att få bättre ordning och reda på renhållningen vid stränderna".

Tekniska förvaltningen har avgett yttrande och föreslår att motionen besvaras enligt följande:

Stränderna inom Gotlands kommun är med undantag av Visby havsbad, Gustavsvik, Norderstrand, Snäck, Slite, Klintehamn, Kappelshamn, Burgsvik och Västergarn privata stränder. De privata är i de flesta fall samfällt ägda. Kommunen har "ärvt" småkommunernas åtagande avseende underhåll av dessa stränder. Några avtal som reglerar omfattningen av underhållet finns som regel inte. Underhåll har därför hittills skett i likhet med tidigare år och inom de ekonomiska ramar som tilldelats verksamheterna. De medel som anvisats för verksamheten rymmer inte utökat åtagande i den omfattning som motionären föreslår.

Tekniska förvaltningen föreslår tekniska nämnden föreslå kommunfullmäktige besluta att motionen avslås.

Arbetsutskottets förslag till tekniska nämnden

- Hos kommunfullmäktige föreslås att motionen avslås.

Tekniska nämndens beslut

- Enligt arbetsutskottets förslag.
- Frågan har överlämnats till kommunstyrelsen.

Kommunfullmäktige
Sammanträdesdag
2001-10-15

Handlingar till
Ärende 5

Fria studieresor till Visby (*Motion*)

Innehåll

- Kommunstyrelsen 2001 09 20, § 238
- Motion 2001 02 25
- Barn- och utbildningsnämnden 2001 05 23, § 58
- Tekniska nämnden 2001-06-01, § 130

Önskas ytterligare handlingar eller uppgifter i detta ärende, v.g. ring 26 93 18

Motion till fullmäktige
I Gotlands kommun

Ang. studieresor till Visby

Visby är en fantastisk världsarvsstad full med levande historia. Där finns ett välfyllt länsmuseum, naturmuseum mm. Att få åka till Visby på studiebesök borde för våra gotländska elever vara en självklar del av undervisningen.

Tyvärr har det på grund av skolornas dåliga ekonomi blivit en fråga om prioritet huruvida man har råd att åka till Visby eller inte.

Tidigare har det funnits möjlighet att mot rekvisition åka med kollektivtrafiken utan kostnad och i mån av plats. Denna möjlighet är borttagen sedan något år.

Med anledning av ovanstående yrkar vi:

- att varje klass/elevgrupp i grundskolan skall ges en fri resa till Visby med kollektivtrafiken per läsår.
- Att resan liksom tidigare skall föränmälas och ske i mån av plats.

Levide 2001-02-25

Anna Andersson
Centern

Mikael Carlsson
Centern

Ks § 238

Au § 205

Motion. Fria studieresor till Visby

KS 2001/0197-62

- Motion 2001-03-26
- Barn- och utbildningsnämnden 2001-05-23
- Tekniska nämnden 2001-06-01, § 130

Anna Andersson och Mikael Carlsson (c) har i motion yrkat att varje klass eller elevgrupp i grundskolan ska få en resa per år gratis till Visby med kollektivtrafiken till Visby för att lära mer om Visbys och Gotlands historia. *Barn- och utbildningsnämnden* tillstyrker att frågan utreds inom (anm: den nu avslutade) samreseutredningen och framhåller också att även mål på övriga Gotland är värdefulla studieobjekt för elever i Visby. Frågan om hur kapaciteten kan utnyttjas föreslås utredas. *Tekniska nämnden* anser förslaget positivt men konstaterar att det är skolans ansvar. Motionen föreslås därmed besvarad.

Kommunstyrelsens beslut

- Kommunstyrelsens yttrande: *Kommunstyrelsen instämmer i det önskvärda i att elever i de gotländska skolorna får kunskap om Gotlands historia genom studiebesök. Så sker också redan idag. Enligt kommunstyrelsens uppfattning är det en fråga om planering av verksamhet som ankommer på barn- och utbildningsförvaltningen och berörda rektorer. Resorna kan ske i enlighet med överenskommelse som kollektivtrafiken träffat med barn- och utbildningsförvaltningen, vilket framgår av tekniska nämndens yttrande, eller genom anlitanande av gängse bussföretag.*

Kommunstyrelsens förslag till beslut i kommunfullmäktige

- Med hänvisning till kommunstyrelsens yttrande anses motionen besvarad.

2001-05-23

Barn- och utbildnings-
förvaltningen

Kommunstyrelsen

Yttrande, remiss angående fria resor för studiebesök i Visby

Dnr 2001/064-69

Fullmäktigeledamöterna Anna Andersson och Mikael Carlsson m (c) har i en motion angående fria studieresor till Visby för skolorna yrkat:

- att varje klass / elevgrupp i grundskolan skall ges en fri resa till Visby med kollektivtrafiken per läsår .
- att resan liksom tidigare skall föränmälas och ske i mån av plats.

Barn- och utbildningsnämnden vill med anledning av motionen anföra följande.

BUN delar till fullo motionärernas inställning att det är allra största vikt att skolorna ges möjlighet att genomföra studiebesök i Visby, t ex till Länsmuseum, Naturmuseum, Fenomenalen m m.

BUN tillstyrker således med hänvisning till ovanstående motionärernas yrkanden, med följande tillägg:

- a. **Behovet av studieresor till och från Visby bör beaktas i den pågående Utredningen beträffande samordnade persontransporter.**
- b. **Resorna skall inte bara kunna göras till Visby från landsbygden; lika viktigt är att visbyeleverna ges tillfälle att göra bussresor till olika mål på den gotländska landsbygden. Det förutsätts att skolorna planerar resorna i nära samarbete med Trafikavdelningen vid Gotlands kommun.**

Som motionärerna föreslagit skall de fria resorna genomföras i mån av plats, dvs på ledig kapacitet. BUN föreslår att en övergripande översyn görs av hur ledig kapacitet inom olika delar av kommunens verksamheter kan göras tillgänglig för övriga intressenter.

Eva Nypelius
Ordf

Lars Danielson
Barn- och utbildningschef

2001-05-23

BUN § 58

Yttrande, remiss angående fria resor för studiebesök i Visby

Dnr 2001/064-69, KS 2001/0197-62

Fullmäktigeledamöterna Anna Andersson och Mikael Carlsson m (c) har i en motion 2001-02-25 anfört följande:

Visby är en fantastisk världsarvsstad full med levande historia. Där finns ett välfyllt Länsmuseum med Naturmuseum och Fenomenalen inrymt inom sina väggar. Ett hus fyllt med kunskap som vetgiriga elever borde få en chans att uppleva. Att få åka till Visby på studiebesök borde för våra gotländska elever vara en självklar del av undervisningen. Tyvärr har det på grund av skolornas dåliga ekonomi blivit en fråga om prioritet huruvida man har råd att åka till Visby eller inte. Tidigare har det funnits möjlighet att mot rekvisition åka med kollektivtrafiken utan kostnad och i mån av plats. Denna möjlighet är borttagen sedan något år .

Kollektivtrafiken borde se detta som en marknadsföringsinsats eftersom man samtidigt lär eleverna hur bra det är att åka buss på Gotland. I exempelvis Värmland bjuder Länstrafiken alla grundskolebarn på en resa till Länsmuseumet varje år .

Med anledning av ovanstående yrkar vi:

- att varje klass / elevgrupp i grundskolan skall ges en fri resa till Visby med kollektivtrafiken per läsår.
- att resan liksom tidigare skall förämnas och ske i mån av plats.

Kommunstyrelsen har berett barn- och utbildningsnämnden tillfälle att yttra sig över motionen.

Förvaltningschefen Lars Danielson hade utarbetat förslag till yttrande i ärendet.

Barn- och utbildningsnämndens beslut

Förvaltningschefens yttrande antas med vissa redaktionella ändringar som barn- och utbildningsnämndens svar på remissen

Tekniska nämnden

2001 06 27

Dnr TN 2001/0493 62

TN § 130 Remiss. Motion – studieresor till Visby

Tekniska förvaltningen 2001 06 01
Au § 103

Anna Andersson och Mikael Carlssons har i en motion angående studieresor till Visby föreslagit att varje klass/elevgrupp i grundskolan skall ges en fri resa till Visby med kollektivtrafiken per läsår och att resan liksom tidigare skall föräranmälas och ske i mån av plats.

Tekniska förvaltningens kollektivtrafikavdelning är positiv till att skolelever på landet ges möjlighet att resa till olika aktiviteter i Visby men att också Visbyelever har möjlighet att resa ut på landsbygden. Ansvaret samt kostnader för att sådana resor kan genomföras skall dock inte överföras på kollektivtrafikavdelningen utan bör ske inom skolans ansvarsområde.

Även fortsättningsvis gäller den överenskommelse som finns mellan skolan och kollektivtrafiken där mindre grupper i mån av plats kan resa mot ersättning.

Arbetsutskottets förslag till tekniska nämnden

- Hos kommunstyrelsen föreslås att med ovanstående redogörelse anse motionen besvarad.

Tekniska nämndens beslut

- Enligt arbetsutskottets förslag.

Protokollsutdrag:
TF kollektivtrafikavd
Kommunstyrelsen/KF

Kommunfullmäktige
Sammanträdesdag
2001-10-15

Handlingar till
Ärende 6

Nya vårdnämnder

Innehåll:

- Kommunstyrelsen 2001 10 11, § 261
- Ledningskontoret 2001 10 01

Önskas ytterligare handlingar eller uppgifter i detta ärende, v.g. ring 26 93 18

Ks § 261

Au §

Ny vårdnämndsorganisation; inrättande av nämnder

KS 2001/0364-00

- Ledningskontoret 2001-10-01

Kommunfullmäktige har (§ 72/2001 06 11) beslutat att inriktningen ska vara att två nämnder inrättas för den verksamhet som nu förvaltas av de tre vårdnämnderna. En nämnd ska ha rollen som befolkningsföreträdare/uppdragsgivare och den andra ha ansvar för utförande/produktion. En styrgrupp har utsetts för organisationsarbetet.

Ledningskontoret föreslår nu formellt inrättande av nämnderna och att val av ledamöter m.m. sker. Arbetet med att utforma reglementen för nämnderna pågår. I avvaktan på förslag om slutlig benämning av nämnderna kallas de "Uppdragsnämnden" och "Utförandenämnden".

Claes Kullberg föredrog ledningskontorets förslag till storlek på arvodet till ordföranden med utgångspunkt i bedömningen av uppdragens omfattning i förhållande till gällande bestämmelser om ersättning till förtroendevalda. Enligt dessa bestämmelser får vice ordförande arvode motsvarande 10% av arvodet till ordföranden.

Kommunstyrelsen förslag till kommunfullmäktige

- Fr.o.m. 1 januari 2002 inrättas för den verksamhet som nu förvaltas av Gotlands norra vårdnämnd, Gotlands södra vårdnämnd och Visby vårdnämnd två nämnder tills vidare benämnda "*Uppdragsnämnden*" och "*Utförandenämnden*". Uppdragsnämnden ska ha rollen som uppdragsgivare (befolkningsföreträdare) och Utförandenämnden ska ha rollen som utförare (produktion).
- Båda nämnderna ska ha 11 ledamöter och 11 ersättare.
- Uppdragen som ordförande, 1:e vice ordförande och 2:e vice ordförande ska vara förenade med arvode. *Ordförande i "Uppdragsnämnden"* ska erhålla 125 000 kr (prisnivå 2000) i årsarvode. *Ordförande i "Utförarnämnden"* ska erhålla 107 025 kr (prisnivå 2000) i årsarvode. Årsarvode utgår till 1:e vice ordförande i de båda nämnderna med belopp motsvarande 10% av årsarvodet till ordföranden i respektive nämnd och till 2:e vice ordförande med belopp motsvarande 5% av årsarvodet till nämndens ordförande.

Forts

Ks § 261 *forts*

- Uppdragen som ledamot och ersättare i Gotlands norra vårdnämnd, Gotlands södra vårdnämnd och Visby vårdnämnd återkallas fr.o.m. 1 januari 2002.
- Bestämmelserna om ersättning till förtroendevalda ändras fr.o.m. 1 januari 2002 i ovan berörda avseenden.

Paragrafen förklarades omedelbart justerad.

Ledningskontoret

Kommunstyrelsen

Två nya vårdnämnder

Kommunfullmäktige beslutade 2001-06-11 att inriktningen skall vara att inrätta två nämnder för den verksamhet som nu förvaltas av de tre vårdnämnderna. En nämnd skall ha rollen som befolkningsföreträdare/ uppdragsgivare och den andra ha ansvar för utförande/produktion.

Den nya organisationen skall genomföras 2002-01-01 men implementering av nytt styrsystem sker under år 2002 för att tas i drift 2003-01-01.

Ett intensivt arbete pågår för att tidplanen skall hålla.

Information sker löpande. Utbildningar planeras. Det är angeläget att snarast engagera de som skall vara politiker i de nya nämnderna i det pågående arbetet och ge möjlighet till utbildning redan under hösten. Val bör därför ske under oktober.

Benämningen av de nya nämnderna kan avvakta fullmäktiges sammanträde i november då reglementena kommer att behandlas. Nämnderna kan t.v. benämnas "Uppdragsnämnden" resp "Utförandenämnden". Båda bör ha 11 ledamöter och 11 ersättare.

Vid bedömning av storleken på arvoden bör "Utförandenämnden" jämföras med t.ex. barn- och utbildningsnämnden, tekniska nämnden och hälso- och sjukvårdsnämnden. "Uppdragsnämnden", särskilt ordföranden och vice ordföranden, med ansvar för individbeslut för hela kommunen, har det mest krävande uppdraget.

Ledningskontoret föreslår följande:

- Fr o m 2002-01-01 inrättas två nämnder för den verksamhet som nu förvaltas av de tre vårdnämnderna. En nämnd skall ha rollen som uppdragsgivare (t.v. "Uppdragsnämnden") och den andra skall ha ansvar för utförande (t.v. "Utförandenämnden"). Båda nämnderna skall ha 11 ledamöter och 11 ersättare.

Kommunstyrelsen föreslår arvode för ordförandena och vice ordförandena.

LEDNINGSKONTORET

Bo Dahllöf
regiondirektör

Fyllnadsval

Innehåll

- a) Ny nämndeman i länsrätten, övriga mål (*efter Ulf Eriksson, kd*)
Mandatperiod: T o m utgången av år 2002. *Bordlagt från 2001-09-10*
Anm: Nämndeman i länsrätten får inte vara nämndeman i kammarrätten och bör inte ha uppdrag inom vårdsektorn.
- b) Ny ersättare i tekniska nämnden t o m utgången av år 2002
- c) Ny huvudman i Alskogs Pastorats Sparbank t o m årsstämman 2004
- d) Ny huvudman i Kräklingbo Pastorats Sparbank t o m årsstämman 2004
Anm: Huvudman får inte vara anställd eller styrelseledamot i banken eller annan sparbank, annat bankaktiebolag än Sparbankernas Bank eller i föreningssparbank eller inom landshypoteks- eller stadshypoteksinstitutionerna.
- e) Ny revisor i Hemvärnsområde 7018 för år 2001
b-e) avser uppdrag efter avlidne Peter Molin (m)

Interpellationer

Innehåll

8. *Ulla Hammarhjelm (m)* interpellation till ordförandena i Gotlands norra vårdnämnd, Visby vårdnämnd samt Gotlands södra vårdnämnd om FRIKOM-projektet
9. *Eric Martells (s)* interpellation till kommunstyrelsens ordförande om Visby havsbad

INTERPELLATIONER

Kommunfullmäktige 2001-10-15

Moderata Samlingspartiet
GOTLAND

Interpellation
2001-06-11

Ordförandena i Gotlands norra vårdnämnd, Gotlands södra vårdnämnd och Visby vårdnämnd

Anhörigstödet

Under senare år har anhörigas/närståendes behov av anhörigstöd alltmer påtalats. Så har bl a skett i den nationella handlingsplanen för äldrepolitiken, som antogs av Riksdagen i juni 1999. Under tre år (1999-2001) har Regeringen avsatt 100 miljoner kr för ”Anhörig 300” för att landets kommuner i samverkan med anhörig- och andra frivilligorganisationer skall utveckla stödet till anhöriga/närstående, som ger vård och omsorg till äldre, funktionshindrade eller långvarigt sjuka. Stimulansbidraget från Socialstyrelsen är grundat på det antal personer, som är 65 år eller äldre och är bosatta i kommunen. För Gotlands kommun motsvarar det 1,9 miljoner kr. Kommunstyrelsen antog i september 1999 en treårig handlingsplan för att utveckla och förbättra stödet till anhöriga/närstående. Den har tagits fram av representanter för äldreomsorgen och frivilligorganisationer i kommunen.

I april 1999 startade det s k FRIKOM-projektet – samverkan mellan frivilliga och Gotlands Kommun – med målet att förbättra livskvaliteten för äldre på Gotland. Projektet ville ge de äldre möjlighet att träffas och umgås samt stödja och stimulera deltagandet i varierande aktiviteter runt om i socknarna och i Visby. Kommunen har till samverkan bjudit in föreningar och organisationer, som ägnar sig åt frivilligt socialt arbete. Pensionärsorganisationer, församlingar, frikyrkor, Röda Korset och handi-kapporganisationer har varit representerade i centrala projektgruppen och i lokala arbetsgrupper.

Behovet av väntjänst- och besöksverksamhet är ju stor.

När nu det statliga stimulansbidraget från Socialstyrelsen upphör 2001 är mina frågor:

vilket resultat har FRIKOM-projektet givit?

hur kan det fortsatta arbetet och stödet till de anhöriga utvecklas vidare inom ramen för tilldelade medel inom Din vårdnämnd?

Ulla Hammarhjelm (m)

Visby 010910

SOCIALDEMOKRATERNA GOTLAND

Interpellation till kommunstyrelsens ordförande

Visby är en stor sommar- och turiststad där många människor tycker om att ströva. Många väljer att promenera nere vid hamnen och norrut utmed stranden. Ett angenämt strövområde, dock med ett stort undantag nämligen Visby havsbad. Det har varit en stor skamfläck en längre tid och detta föranleder mig att fråga

1. Vad finns det för planer för Visby havsbad?
2. När i tiden kan vi få se någon förändring på området.

Visby den 10 september 2001

Eric Martell (s)

Kommunfullmäktige
Sammanträdesdag
2001-10-15

Handlingar till
Ärende 10

**Rapport om ändringar i bolagsordningar/
motsvarande**

Innehåll

- Kommunstyrelsen 2001 09 20, § 241
- Ledningskontoret 2001 08 24

Önskas ytterligare handlingar eller uppgifter i detta ärende, v.g. ring 26 93 18

Ks § 241

Au § 210

Rapport om ändring i bolagsordningar motsv.

KS 2001/0467-04

- Ledningskontoret 2001 08 24

Mot bakgrund av ändringar i kommunallagen och aktiebolagslagen har kommunfullmäktige vid två tillfällen uppdragit åt ombud m.fl. att genomföra förändringarna i bolagsordningarna. *Anm:* Som framgår av den sammanställning av aktuella bolagsordningar som ledningskontoret gjort har önskemålen tillgodosetts för de helägda bolagen. I de delägda bolagen har önskemålen inte tillgodosetts uttryckligen. Det förtjänar att påpekas att bestämmelserna om insyn numer regleras i sekretesslagen. Allmänt gäller att någon förändring av ändamålet inte skett under den aktuella tiden.

Kommunstyrelsens beslut

- Rapporten överlämnas till kommunfullmäktige.

Ledningskontoret
Kanslisekr Barbro Sjögren

Kommunfullmäktige

RAPPORT. Ändring av bolagsordningar/stadgar för kommunala bolag/stiftelser

En ny kommunallag, som trädde i kraft 1992-01-01, innehåller nedanstående nya regler om kommunala företag och stiftelser.

I § 17 som gäller för aktiebolag och stiftelser där kommunen bestämmer ensam (AB GotlandsHem, Gotlands Industrihus AB och Gotlands Musikstiftelse), d v s ingen annan aktieägare eller stiftare än kommunen finns, föreskrivs att fullmäktige skall:

- 1 Fastställa det kommunala ändamålet med verksamheten.
- 2 Utse samtliga styrelseledamöter och minst en revisor
- 3 Se till att fullmäktige får yttra sig innan sådana beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt fattas
- 4 Besluta om att allmänheten har rätt att ta del av handlingar hos företaget enligt de grunder som gäller för allmänna handlingars offentlighet i 2 kap tryckfrihetsförordningen och sekretesslagen.

För sådana företag, där kommunen bestämmer tillsammans med någon annan (Gotlands Energiverk AB, Gotlands Stuveri AB och Almi Företagspartner Gotland AB) stadgas i 18 § att företaget skall vara bundet av samma villkor som gäller enligt § 17. Dock med begränsning till att endast gälla i rimlig omfattning beroende på det delade huvudmannskapet.

1999-01-01 skedde ändring i aktiebolagslagen och kommunallagen. Den viktigaste ändringen innebar att den lagstadgade revisionen av aktiebolag endast kan utföras av godkända revisorer. För att kunna behålla systemet med en allmän granskning av ett bolags verksamhet av en person utan formell revisorskompetens infördes nya regler om att särskilt utsedda, en eller flera, lekmanrevisorer får utses för detta ändamål. Där föreskrivs att följande ändring i bolagslagsordningarna skall införas:

- 5 Ändringar i bolagsordningen så att kommunfullmäktige får utse minst en lekmanrevisor.

Kommunfullmäktige har vid sammanträden 1992-12-14, § 424, och 1998-12-14, § 44, uppdragit åt företagsledning och kommunens valda ombud i AB GotlandsHem och Gotlands Industrihus AB att genomföra förändringar i bolagsordningarna. I de delvis ägda bolagen har kommunstyrelsens ordförande och ombuden fått i uppdrag att uppta förhandlingar för att genomföra ändringar i bolagsordningarna.

RESULTAT: (Nedanstående numrering motsvar numren på sid 1.)

AB GotlandsHem (Utdrag ur bolagsordningen)

1. "Bolaget har till föremål för sin verksamhet att inom Gotlands kommun förvärva fastigheter eller tomträtt för att på dem uppföra och förvalta bostadshus med tillhörande affärslägenheter och kollektiva anordningar samt i övrigt förvalta sådan fast egendom som Gotlands kommun uppdrar åt bolaget."
2. "Styrelsen består av 7 ledamöter med lika många ersättare. Den utses av kommunfullmäktige i Gotlands kommun för tiden från den ordinarie bolagsstämma som följer närmast efter val till kommunfullmäktige förrättats intill slutet av den bolagsstämma som följer efter nästa val till kommunfullmäktige. Kommunfullmäktige utser också ordförande och vice ordförande i bolagets styrelse."
3. "Bolaget skall bereda kommunfullmäktige i Gotlands kommun möjlighet att yttra sig innan beslut i verksamheten som är av principiell betydelse eller av större vikt fattas."
4. Regleras numera genom sekretesslagens bestämmelser i 1 kap. 9 § och 15 kap 6-7 §§.
5. "För samma mandatperiod som gäller för bolagets styrelse skall kommunfullmäktige i Gotlands kommun utse en lekmannarevisor med ersättare."

Gotlands Industrihus AB (Utdrag ur bolagsordningen)

1. "Bolaget här till ändamål för sin verksamhet att genom marknadsföringsåtgärder , utredningsarbete och andra generella stödåtgärder främja företagsetableringar och utveckling inom befintliga företag i Gotlands kommun. Bolaget har även till ändamål att främja lokalförsörjning för industri, hantverk och handel genom att inom kommunen förvärva fastigheter eller tomträtter och på dessa uppföra och förvalta lokaler för sådan verksamhet samt att genom annan därmed förenlig verksamhet skapa förutsättningar för ökad syselsättning på Gotland. Bolagets syfte skall vara att svara för näringslivsbefrämjande åtgärder inom Gotlands kommun."
2. "Styrelsen består av lägst 5 och högst 7 ledamöter med suppleanter. Styrelsen utses av kommunfullmäktige i Gotlands kommun för tiden från den ordinarie bolagsstämma som följer närmast efter val till kommunfullmäktige förrättats intill slutet av den bolagsstämma som följer efter nästa val till

kommunfullmäktige. Kommunfullmäktige nominerar också ordförande och vice ordförande i bolagets styrelse."

3. "Bolaget skall bereda kommunfullmäktige i Gotlands kommun möjlighet att yttra sig innan beslut i verksamheten som är av principiell betydelse eller av större vikt fattas".
4. Regleras numera genom sekretesslagens bestämmelser i 1 kap. 9 § och 15 kap 6-7 §§.
5. "För samma mandatperiod som gäller för bolagets styrelse skall kommunfullmäktige i Gotlands kommun utse en lekmannarevisor med ersättare."

Gotlands Musikstiftelse (*Utdrag ur stadgarna*)

1. "Verksamheten skall bedrivas i överensstämmelse med de avtal som träffats samt i enlighet med vad som uttryckts i kommunens kulturpolitiska mål och handlingsprogram."
2. "För stiftelsen skall finnas en styrelse som består av 7 ledamöter och 7 suppleanter. Ledamöter och suppleanter utses av kommunfullmäktige i Gotlands kommun."
3. "Stiftelsen skall bereda kommunfullmäktige i Gotlands kommun möjlighet att yttra sig innan beslut i verksamheten som är av principiell betydelse eller av större vikt fattas."
4. "Allmänheten har rätt att ta del av handlingar hos stiftelsen enligt de grunder som gäller för allmänna handlingars offentlighet i 2 kap tryckfrihetsförordningen och sekretesslagen."
5. "Kommunfullmäktige utser för samma period som styrelsen två revisorer och två suppleanter för granskning av stiftelsens verksamhet och räkenskaper. En av revisorerna skall vara auktoriserad."

Gotlands Energiverk AB (*Utdrag ur bolagsordningen*)

1. "Bolaget skall direkt eller genom dotter- och intressebolag bedriva produktion, handel och distribution av energi samt tillhandahålla och bedriva handel med produkter och tjänster inom områden som befrämjar, stödjer eller kompletterar energiverksamheten, företrädesvis data- och telekommunikationsverksamhet samt entreprenad- och konsultverksamhet.
2. Bolaget ska vidare genom dotter- och intressebolag äga och förvalta fast och lös egendom samt bedriva annan med det föregående förenlig verksamhet."
3. "Styrelsen skall bestå av lägst fyra och högst åtta ledamöter med högst sex suppleanter., utöver de ledamöter som enligt lag kan utses av annan än bolagsstämman. Ledamöter och ersättare väljs årligen på ordinarie bolagsstämma för tiden intill slutet av nästa ordinarie bolagsstämma."

4. Ej omnämnt.

5. Ej omnämnt.

Anm: Bolagsstämman väljer ändå lekmannarevisor och ersättare på förslag av kommunfullmäktige.

Almi Företagspartner AB Gotland (Utdrag ur bolagsordningen)

1. "Det övergripande målet med verksamheten är att främja utveckling av konkurrenskraftiga små och medelstora företag och stimulera nyföretagande i syfte att skapa tillväxt och förnyelse i svenskt näringsliv. Verksamheten skall i enlighet med statsmakternas beslut och med utgångspunkt i regionens behov omfatta dels grundläggande information och rådgivning till nya och existerande småföretag, dels finansiering och strategisk rådgivning."

2. "Styrelsen skall bestå av sex eller åtta ledamöter. Ledamöterna utses på ordinarie bolagsstämma eller på extra bolagsstämma, för tiden intill nästa ordinarie bolagsstämma"

3. Ej omnämnt.

4. Ej omnämnt.

5. "En eller två revisorer eller revisionsbolag med eller utan suppleanter utses på ordinarie eller på extra bolagsstämma för tiden intill nästa ordinarie stämma. Kommunen äger härutöver rätt att föreslå bolagsstämman ytterligare en revisor."

Gotlands Stuveri AB (Utdrag ur bolagsordningen)

1. "Bolaget skall utöva lossnings-, lassnings- och transportarbeten ävensom idka annan därmed förenlig verksamhet såsom fastighetsförvaltning."

2. "Styrelsen består av lägst tre och högst sju ledamöter med två suppleanter. Den väljes årligen på ordinarie bolagsstämma för tiden intill dess nästa ordinarie bolagsstämma har hållits."

3. Ej omnämnt.

4. Ej omnämnt.

5. Ej omnämnt.

Anm: Gotlands Stuveri AB har vid bolagsstämman 2000-05-23 beslutat följa aktiebolagslagens nya tillämpning och endast valt godkända revisorer.

LEDNINGSKONTORET

Ann Egefalk
stadssekreterare

Kommunfullmäktige
Sammanträdesdag
2001-10-15

Handlingar till
Ärende 13

Information

Innehåll

- b) Länsstyrelsens beslut 2001 09 03 om överklagat beslut om antagande av detaljplan för kv Pjäsen (A7-området) i Visby

Önskas ytterligare handlingar eller uppgifter i detta ärende, v.g. ring 26 93 18

Christina Tallnäs
Patrik Oscarsson
Fältgatan 9
621 VISBY

Överklagande av beslut om antagande av detaljplan för kvarteret Pjäsen(A7-området) i Visby, Gotlands kommun

Beslut

Länsstyrelsen avslår överklagandet och fastställer enligt 13 kap. 8 § första stycket plan- och bygglagen beslutet att anta detaljplanen.

Bakgrund

Kommunfullmäktige i Gotlands kommun antog i beslut den 18 december 2000 ett förslag till detaljplan för del av kvarteret Pjäsen (A7) i Visby.

Syftet med planen är enligt planbeskrivningen att möjliggöra byggande av bland annat bostäder för boende med särskilda behov. Alléskolan ingår i planförslaget med möjlighet till annan användning av skolan och området. Förutom skoländamål föreslås också bostäder, vård och kontor.

Planområdet omfattar drygt 3,5 hektar. Området är beläget inom A7-området väster om Allégatan. Området avgränsas av Allégatan i öster, Lännavägen i söder och Fältgatan i väster.

Den sydöstra tomten i hörnet Allégatan-Lännavägen anses som lämplig för särskilt boende och att bebyggelsen kan tillåtas uppnå en totalhöjd av + 15.0 meter, vilket innebär att fyra våningar kan byggas. Höjden kan tillåtas då byggnaden ligger fritt. För att få det bästa läget mot sydväst för uteplatser och balkonger bör byggnaden orienteras mot den norra gränsen och Allégatan. Ytbehovet är cirka 7000 m² BTA (bruttoarea) för särskilt boende. En zon som inte får bebyggas har lagts ut mellan de båda bebyggelseområdena mot Lännavägen. Avsikten är att skapa ett avstånd från den fyra våningarsbyggnad med 100 lägenheter som planeras för äldreboende.

För den sydvästra tomten tillåts enligt planbeskrivningen bebyggelse i tre våningar till en totalhöjd av + 12.0 meter. Av hänsyn till kedjehuset i kvarteret Rekylen väster om Fältgatan har högsta byggnadshöjd begränsats till +9.0 meter och takkupor eller frontespiser tillåts inte mot Fältgatan. Avståndet mellan bebyggelsen i kvarteret Pjäsen och kvarteret Rekylen blir minst 28 meter. Gränsen för byggrätten ligger 10 meter från tomtgräns mot Fältgatan.

detaljpl överkl pjäsen a7.doc

Beslutet att anta förslaget till detaljplan har överklagats av fastighetsägarna till Rekylen 7 Kristina Tallnäs och Patrik Oscarsson. De har i överklagandet anfört att de vill att planen ändras så att den endast möjliggör byggande av tvåvåningshus närmast Fältgatan. Som stöd härför har de i huvudsak anfört följande. Den antagna detaljplanen för kvarteret Pjäsen möjliggör byggande av bostadshus i tre våningar längs med Fältgatan. Deras fastighet är belägen i direkt anslutning till Fältgatan och ligger endast 5 meter från gatan. Om bebyggelsen i kvarteret Pjäsen blir så hög som 3 våningar samt förläggs med Fältgatan så kommer byggnaderna sannolikt att upplevas som påträngande. De har anfört att de får direkt insyn i sitt hus från de boende på andra sidan gatan. De har dessutom anfört att framförda skriftliga synpunkter till stadsarkitektkontoret och byggnadsnämnden den 10 juni respektive 24 september 2000 inte har blivit beaktade.

I samband med stadsarkitektkontorets överlämnande av ärendet till Länsstyrelsen för handläggning har kommunstyrelsen genom bemyndigande till stadsarkitektkontoret anhållit om förordnande enligt 13 kap. 8 § andra stycket plan- och bygglagen för att inte försena att detaljplanen vinner laga kraft för delen närmast Allégatan, där bostäder för boende med särskilda behov avses uppföras.

Länsstyrelsen förordnade i delbeslut den 11 april 2001 att antagen detaljplan för del av kvarteret Pjäsen (A7) i Visby i den del detaljplanen avser den sydöstra tomten närmast Allégatan (hörnet Allégatan-Lännavägen), där bostäder för boende med särskilt behov avses uppföras, får genomföras utan att hinder av att överklagandet i övriga delar av antagen detaljplan inte har slutligen avgjorts.

Motivering

Bestämmelserna om planläggning, byggande och bygglov finns i plan- och bygglagen (1987:10), PBL,

Kommunens handläggning av planärendet

Kommunen har genomfört samråd och tagit emot och behandlat synpunkter från bl.a. Er i den utsträckning som förutsätts i PBL.

Kommunfullmäktige har antagit detaljplaneförslaget. Beslutet innebär att man godtagit förslaget med den utredning som förelegat vid beslutstillfället.

Den till detaljplaneförslaget hörande planbeskrivningen utgör en del av kommunfullmäktiges beslut att anta detaljplanen. Av innehållet i beskrivningen får de skäl som legat till grund för beslutet anses framgå.

Enligt Länsstyrelsens uppfattning har kommunen hanterat ärendet i enlighet med PBL och skäl föreligger inte att upphäva beslutet att anta detaljplanen på denna grund.

Detaljplanens innehåll

En grundläggande princip i plan- och bygglagstiftningen är att kommunen själv inom vida ramar får avgöra hur marken skall användas och hur miljön skall utformas i den egna

kommunen. Stor vikt bör således tillmätas de lämplighetsbedömningar som görs av kommunen. En överinstans skall i princip endast ingripa då kommunen gjort felaktig avvägning mellan motstående enskilda och/eller allmänna intressen eller då kommunen förfarit felaktigt vid handläggningen av planärendet.

Länsstyrelsen skall enligt 12 kap. 1 § PBL på eget initiativ pröva en kommuns beslut att anta en detaljplan om det befaras att 1) ett riksintresse enligt 3 och 4 kap. miljöbalken inte tillgodoses, 2) regleringen av sådana frågor för användning av mark- och vattenområden som angår flera kommuner inte har samordnats på ett lämpligt sätt, 3) en miljökvalitetsnorm enligt 5 kap. miljöbalken inte iakttas, eller 4) en bebyggelse blir olämplig med hänsyn till de boendes och övrigas hälsa eller till behovet av skydd mot olyckshändelser.

Länsstyrelsen beslutade den 8 januari 2001 att någon prövning enligt 12 kap. PBL inte skall ske. Vad klagande anfört i ärendet föranleder inte Länsstyrelsen att ändra bedömningen av de frågor som skall prövas enligt 12 kap. PBL.

För området gäller en fördjupad översiktsplan, antagen den 12 februari 1996. Enligt denna är området tänkt för publika verksamheter såsom utbildning och rekreation. Bostäder kan vara integrerade i verksamheterna. I planbeskrivningen har uttalats att föreliggande detaljplan delvis avviker från den fördjupade översiktsplanen. Kvartersmarken omfattas inte av någon detaljplan.

Enligt förslaget till detaljplan regleras markanvändningen av kvartersmarken i området. I sydöstra och sydvästra delen av området anges markanvändningen bostäder och vård. För den del av området där Alléskolan ligger anges bostäder, vård, kontor och skola. Den mark som får nyttjas har begränsats genom planens bestämmelser om vilka delar av marken som får bebyggas. Den nu antagna detaljplanen reglerar inte antalet våningar som får byggas, men den anger för den sydöstra och sydvästra delen högsta tillåtna byggnadshöjd. Vad gäller byggnadernas utformning i övrigt innehåller detaljplanen bestämmelser om att fasadmateriell skall vara puts, tegel eller sten i ljusa färger. Till taken får tegel/betongplattor eller falsad plåt användas. Vidare får enligt detaljplanen inte takkupor eller frontespiser finnas mot Fältgatan när det gäller den sydvästra delen av området.

Enligt 13 kap. 8 § andra stycket PBL skall den myndighet som har att pröva överklagande av ett antagandebeslut antingen fastställa eller upphäva beslutet i dess helhet. Av andra stycket framgår att på kommunens begäran kan den myndighet som har att pröva överklagande av bl.a. ett beslut att anta en detaljplan förordna att det överklagade beslutet, utan hinder av att överklagandet inte har slutligen avgjorts, får genomföras i sådana delar som uppenbarligen inte berörs av överklagandet.

Länsstyrelsen har i delbeslut den 11 april 2001 tolkat Ert överklagande så att det avser beslutet att anta detaljplanen för del av kvarteret Pjäsen (A7) i Visby endast i den del som avser den sydvästra tomten. Länsstyrelsen förordnade därför i nämnda delbeslut att antagen detaljplan för del av kvarteret Pjäsen (A7) i Visby i den del detaljplanen avser den sydöstra tomten närmast Allégatan (hörnet Allégatan-Lännavägen), där bostäder för boende med särskilt behov avses uppföras, får genomföras utan att hinder av att överklagandet i övriga delar av antagen detaljplan inte har slutligen avgjorts.

Länsstyrelsen tar nu upp överklagandet av beslutet att anta föreslagen detaljplan till slutlig prövning.

Av handlingarna i ärendet framgår att stadsarkitektkontorets uppdrag innebar att planlägga området för att möjliggöra byggande av bostäder främst för äldre och studenter med anledning av det stora behovet av bostäder som råder för dessa grupper.

Ni har i överklagandet anfört att eftersom föreslagen detaljplan möjliggör byggande av bostadshus i tre våningar så kommer byggnaderna att störa Er.

Av utredningen i ärendet framgår att höjden och antal våningar på föreslagen bebyggelse har varit föremål för överväganden under hela planprocessen. Hänsyn till vad som anförts av intilliggande villabebyggelse har beaktas efter plansamrådet dels vad gäller hörnavskärning på Lokalgatan, dels att högsta tillåtna byggnadshöjd har införts på byggrätterna längs Fältgatan och dels att takkupor eller frontespiser inte tillåts mot Fältgatan inom den sydvästra byggrätten.

I planbeskrivningen redovisas även att en skuggstudie för tomterna Rekylen 7-11 företagit och som visar att om hus byggs i kvarteret Pjäsens västra gräns för byggrätten skuggas fastigheterna under tidiga morgontimmarna vid höst- och vårdagjämning. Söder och västerläge för Rekylen 7-11 påverkas inte.

Stadsarkitektkontoret har i samrådsyttrande framfört att det aktuella området ligger i Visbys centrala delar där en tät bebyggelse får tillåtas. I planbeskrivningen har dessutom uttalats att inom stadsbebyggelse kan inte solbelysning garanteras under hela dagen.

De olägenheter som Ni som fastighetsägare till Visby Rekylen 7 kan komma att få kan enligt Länsstyrelsens mening inte anses vara av sådan omfattning att det utgör skäl att upphäva beslutet att anta detaljplanen.

Länsstyrelsen finner sammanfattningsvis att vad Ni anfört, vid en avvägning mellan Era enskilda intressen och de intressen planen syftar till att tillgodose, inte utgör tillräckliga skäl att upphäva antagandebeslutet. Inte heller i övrigt har det framkommit några omständigheter som kan utgöra skäl att upphäva beslutet att anta detaljplanen. Överklagandet skall därför avslås.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen (Miljödepartementet), se bilaga.

Beslutande

Beslut i detta ärende har fattats av länsjurist Lena Johansson.

Lena Johansson

Kopia till

Kommunfullmäktige i Gotlands kommun, Stadsarkitektkontoret, 621 81 Visby

Kl 18.00-20. Rådslag om världsarvet Visby

PROGRAM Rådslag om världsarvet Visby

Hur skall vi utveckla världsarvet Visby? - Tyck till om innerstaden.

Diskussion 15 oktober kl 18-20.

INLEDNING. I ansvaret för världsarvet ligger att bevara det och att sprida kunskap om det. Som ett exempel på hur kunskapen kan spridas i skolan presenteras det elevarbete som klass Nv2d på Christopher Polhem-gymnasiet i Visby gjort om FN:s världsarvskonvention och världsarvet Visby. Det inleder kvällen. I foajén finns den utställning som klassen gjort om världsarvet.

PANEL. Påpodiet finns en panel som representerar olika aspekter på innerstaden: handel, turism, boende, bevarande m.m. : Föreningen för innerstadens boende, Gotlands turistförening, länsstyrelsen och Wisby strövet AB. Paneldeltagarna presenterar kort (ca 5 min) sin roll i utvecklingen av världsarvet. Därefter börjar diskussionen. Hansestadsgruppen förbereder några frågor som den anser viktiga att belysa under rådslaget

Sakkunniga. Påpodiet finns dessutom en grupp sakkunniga från Gotlands kommun: stadsarkitekten Christine Edström, avdelningschefen Göran Lindström vid tekniska förvaltningen och miljö- och hälsoskyddschefen Jan von Wachenfeldt.

Hansestadsgruppen, som arbetar med en översyn av handlingsplanen för Visby innerstad (Hansestaden Visby), tar aktiv del i rådslaget genom ordföranden Per-Olof Jacobsson och sekreteraren arkitekten Lars Grönberg.

Hansestaden Visby - Handlingsplan för Visby innerstad.

Kommunfullmäktige antog i juni 1993 den handlingsplan för Visby innerstad som nu är föremål för revidering. Den översänds för kännedom till kommunfullmäktiges ledamöter och finns tillgänglig vid sammanträdet.

Hansestaden Visby

Handlingsplan för Visby innerstad

Antagen av kommunfullmäktige den 7 juni 1993 § 125.

Förord

Visby innerstad är en oerhört skiftande och stimulerande miljö att vistas i. Genom sina unika värden är innerstaden av intresse från såväl lokal som nationell och internationell synpunkt. Den är också en av Gotlands största attraktioner för besökare. För att bli slä vakt om den ökande kulturturismen föreslår projektgruppen att innerstaden ges namnet Hansestaden Visby. Ett begrepp som även har internationell dragningskraft.

Innerstaden är resultatet av århundradens utveckling på Gotland, där varje tid fått sätta sina spår för framtiden. Kontrasten mellan det gamla och samtidens krav är inget nytt. Projektgruppen för Visby innerstad har med utgångspunkt från detta i sitt arbete försökt visa på en lämplig utvecklingsväg för innerstaden de närmaste tjugo åren.

I vårt arbete har vi noterat att behovet av en någorlunda gemensam grundsyn på Visby innerstad är stort. Ofta arbetar olika nämnder eller myndigheter på ett sätt som måhända känns rätt från sektorssynpunkt men som kan vara helt i strid med andra, övergripande strävanden. Det har också blivit uppenbart att de som bor eller arbetar i innerstaden har olika och ofta motstridiga visioner om hur Visby innerstad bör se ut.

Förslagen till mål och strategier bygger på våra idéer om vilka frågor som blir mest angelägna att lösa de närmaste åren. I likhet med 1973 års innerstadsutredning kommer vi inte att kunna förutse vilka hot eller möjligheter som uppstår i framtiden. Därför har vi valt att inte uttrycka oss alltför detaljerat utan delvis lagt tyngdpunkten i arbetet på mål och strategier av övergripande karaktär inom olika delområden. Dessa bygger i mångt och mycket på de alternativa utvecklingsvägar som vi utifrån vår tids kunskap kunnat skissera för innerstaden. De bygger också på de impulser vi fått från olika håll i vårt arbete, bli ett initialt samrådsförfarande.

Det är vår förhoppning att de olika facknämnderna, berörda myndigheter och inte minst de som bor och arbetar i innerstaden gemensamt skall arbeta för att målen uppnås. Det är också viktigt att kommunfullmäktige och kommunstyrelsen kontinuerligt följer upp arbetet med handlingsplanens genomförande.

Avslutningsvis vill vi tacka för det engagemang som olika intressegrupper och enskilda visat genom att på olika sätt bidra till vårt arbete i diskussioner och med faktaunderlag.

Projektgruppen för Visby innerstad

Per-Olof Jacobsson
Ordförande

Innehållsförteckning

Förord

- 1 Inledning
- 2 Bakgrund
- 3 Övergripande mål för Visby innerstad

- 4 Miljö
- 5 Trafik
- 6 Stadsbilden

- 7 Boende
- 8 Ordning i innerstaden
- 9 Verksamhet
- 10 Turism

Inledning

I det följande redovisas de förslag som arbetats fram sedan plan- och bostadskommittén i mars 1992 gav projektgruppen för Visby innerstad uppdraget att redovisa mål och strategier för Visby innerstad. Förslaget har behandlats av samtliga kommunala nämnder och ett stort antal intresseorganisationer. Kommunfullmäktige antog förslaget vid sammanträdet den 7 juni 1993.

Bakgrund

1970/71

Innerstadsutredningen påbörjades 1971 efter beslut i stadsfullmäktige 1970. Bakgrunden var en oro för innerstadens utvecklings- och miljösituation. Vid utredningens början fanns två huvudmålsättningar:

- Innerstadens miljö skall bevaras.
- En levande innerstad.

1973

Innerstadsutredningen färdigställdes i november 1973. Utredningen innehöll en omfattande inventering av dåvarande förhållanden när det gällde bl a fastigheter, boende, kulturhistoriska värden, trafikfrågor och innerstadens funktioner (handel, social service, skolor, turism mm).

1974

Kommunfullmäktige fastställde ett handlingsprogram för Visby innerstad som byggde på resultatet från innerstadsutredningen.

Handlingsprogrammet bestod av fem delar:

- 1 Generella målsättningar (slår vakt om huvudmålsättningarna: levande innerstad samt bevarandet av den historiska miljön)
- 2 Förslag till åtgärder från kommunens sida (konkreta förslag i 14 punkter)
- 3 Trafikplanering (åtgärdsprogram i nio punkter)
- 4 Miljöregler (stadsbildens utformning)
- 5 Principplan (innerstadens framtida användning, i huvudsak lokaliseringsfrågor områdesvis).

1989

Visby innerstad -

råd och riktlinjer för bevarande.

Av byggnadsnämnden fastställda riktlinjer som rör byggnadsvärden och bevarandet av innerstadens särart. Råd ges bl a kring det årliga underhållet och inför större eller mindre ombyggnader.

1990

Ordnings- och miljöfrågor debatteras kraftigt mot bakgrund av den gångna sommaren. Kommunstyrelsen fattar beslut om uppdrag och direktiv för åtgärder beträffande bl a uteserveringar, toaletter, nedskräpning, serveringstillstånd och trafik i innerstaden.

Kommunstyrelsen beslutade att en översyn av 1973 års utredning skulle företas.

Kommunkansliet fick i uppdrag att "utvärdera" resultatet av handlingsprogrammet och föreslå lämplig struktur för det fortsatta arbetet med översynen.

1991/92

Översynen av 1974 års handlingsprogram presenteras i PM 1992-01-09.

Plan- och bostadskommittén uppdrar åt en projektgrupp att före årsskiftet 1992/93 redovisa förslag som klart anger målsättning för Visby innerstad och dess utveckling.

1992 Dec

Projektgruppen redovisar sitt förslag till handlingsplan för plan- och bostadskommittén.

Projektgrupp Visby innerstad

Projektgruppen som består av politiker och tjänstemän utsågs av plan- och bostadskommittén i mars 1992 och har följande sammansättning:

Per-Olof Jacobsson	Byggnadsnämnden, ordförande i projektgruppen
Thure Larsson	Tekniska nämnden
Per-Anders Croon	Miljö- och hälsoskyddsnämnden
Inger Harlevi	Kultur- och fritidsnämnden
Ulf Johansson	Stadsarkitekt
Rolf Åberg	Gatuchef
Lennart Johansson	Miljö- och hälsoskyddschef
Jan Larsson	Kultur- och fritidschef
Bo Hultemar	Projektsekreterare
Kalle Löwenberg	Sekreterare plan- och bostadskommittén

Projektgruppens utgångspunkter

Underlagsmaterial för projektgruppen har dels varit den översyn som gjorts av 1974 års handlingsprogram, dels de förändringar och den utveckling som skett fram till nu samt ett tidigt samrådsförfarande.

Projektgruppens mål med arbetet har varit att klargöra en tydlig viljeinriktning och presentera ett klart ställningstagande för olika förslag och planer för Visby innerstad.

Eftersom inriktningen varit att försöka konkretisera mål och strategier, viljeinriktning mm, har någon utredning av innerstadens problem och möjligheter i samma form och omfattning som 1973 års utredning inte gjorts och ej heller varit gruppens uppdrag.

Projektgruppen anser att den första viktiga åtgärden är att slå fast en viljeinriktning för Visby innerstad (handlingsplan) som har en bred förankring hos berörda intressenter i samhället. Inom vissa områden och beroende på vilka slutliga mål som fastställs blir vissa utrednings- och inventeringsarbeten sannolikt nödvändiga framöver. I anslutning till att målsättningarna fastställs måste även frågor som rör uppföljning, tidplaner och kostnader närmare klargöras.

Samråd och remisser

Projektgruppen startade arbetet med handlingsplanen för Visby innerstad genom ett tidigt samråd med berörda intressenter. Detta första samråd genomfördes i juni 1992 och innebar att både muntliga och skriftliga synpunkter inhämtades. Efter att projektgruppen arbetat fram ett grundförslag genomfördes i oktober 1992 en samrådsremiss med samma intressenter.

Arbetet redovisades för plan och bostadskommittén i december 1992. Plan- och bostadskommittén beslöt att sända handlingsplanen på remiss till samtliga kommunala nämnder varvid även partigrupper och tidigare hörda intressenter fick möjlighet att komma med synpunkter.

Statistik

Ett visst statistiskt underlag har studerats. Detta för att dels ge en "faktabild" av Visby innerstad idag, dels spegla vissa utvecklingstendenser. Statistiken har beskrivit befolkning, arbetsliv och trafik.

Genomförande

Kommunfullmäktige fastställde 1993-06-07, § 125, handlingsplan – Hansestaden Visby. Samtliga nämnder har fått i uppdrag att arbeta för att uppfylla de mål som anges. Kommunstyrelsen har givits ett sammanhållande uppföljningsansvar.

Övergripande mål för Visby innerstad

Allmänt

Under perioden fram till år 2010 kommer arbetet med att säkra en positiv utveckling för Gotland i ett längre perspektiv att kräva stora insatser. Det kräver också en god insikt om hur vi gemensamt på bästa sätt tar vara på möjligheterna att låta Gotland spela en viktig roll i det alltmer "internationella" samhället. Visby innerstad är kanske den viktigaste länken i detta arbete.

För att kunna bibehålla innerstadens unika värden krävs det att den är levande året runt. Precis lika allvarligt som att göra innerstaden till en sovstad, vore det att göra innerstaden till ett museum. En levande innerstad kan bara åstadkommas genom att innerstadens hus och miljöer ges en meningsfull användning genom en väl avvägd blandning av boende, verksamheter och fritidsaktiviteter. Ett rikt utbud av handel och service är grundförutsättningar för den levande innerstaden.

För att öka förståelsen för innerstadens betydelse och värden bör resurser kontinuerligt avsättas för information och marknadsföring. Det är också väsentligt att öka erfarenhetsutbytet med andra, liknande städer i Europa. För att även internationellt markera innerstadens unika värden är ett upptagande på UNESCO:s s k världsarvslista en viktig åtgärd. Erfarenheter från Lübeck har visat betydelsen av detta, bl a för turismen. Att ge Visby innerstad namnet **Hansestaden Visby** är något som skulle kunna ytterligare understryka innerstadens kulturvärden, inte minst i en strävan att marknadsföra Visby som kulturupplevelse.

Mål

1. Innerstadens stora betydelse som attraktionspunkt i Östersjöområdet för internationell samverkan och inspiration för boende, verksamma och besökare är viktig för hela Gotland och skall därför säkras.
2. Gotlands kommun skall verka för att Visby innerstad upptas på UNESCO:s världsarvslista.
3. Innerstaden måste ges en internationellt attraktiv profil som säkerställer en långlivad turism och som ger förutsättningar till en förlängd säsong. Som ett led i detta skall Visby innerstad marknadsföras som Hansestaden Visby.
4. Den levande innerstadens karaktär med sin prägel av århundradens liv skall bibehållas och tillåtas vidareutvecklas och blandningen av boende och verksamheter skall därmed kvarstå.
5. Samordningen mellan olika intressegrupper och myndigheter måste öka för att de gemensamma målen skall kunna uppnås.

Allmänt

Debatten kring Visby innerstad har på senare år alltmer fokuserats på miljöfrågorna. I de diskussioner som förts mellan olika intressegrupper och projektgruppen i de inledande samrådsmötena har miljöfrågorna fått en mycket framskjuten roll.

Beträffande luftföroreningar kan det konstateras att många inlägg i debatten har präglats av tro och tyckande. Därför är det nödvändigt att vetenskapligt få belagt sambandet mellan luftkvalitet och luftens påverkan på byggnaderna och att utvärdera vad som skett under de senaste årtiondena.

Det är även känt att yttre påverkan från andra delar av Östersjöns "ekozon" har avgörande effekt på innerstadens miljö.

Mål

1. Kommunen skall fortsätta verka för minskade utsläpp samt följa luftsituationen och forskningen angående luftkvalitets betydelse för påverkan på bl a byggnader.
2. Den sanitära servicen på både offentliga platser och restauranger skall utökas och så långt det är möjligt byggas ut till erforderlig nivå.
3. Kommunen skall verka för en renare hamnmiljö.

Medverkan i internationella organ och aktivt samarbete inom olika Östersjöanknutna miljöprojekt har därför en stor betydelse för innerstadens miljö. Det är svårt att hitta lösningar och ekonomiska förutsättningar för åtgärder mot miljöstörningar pga färje/kryssnings- och flygtrafik enbart på det lokala planet. Även här är samarbete och beslut på riksnivå av avgörande betydelse.

I förhållande till den bofasta befolkningen har innerstaden relativt sett gott om offentliga toaletter. Under turistsäsongen ökar behovet av toaletter högst påtagligt, varför ytterligare möjligheter måste tillskapas. För hamnen innebär det att den styrning av nöjeslivet som gradvis har skett också fordrar ökade investeringar när det gäller toaletter. Tillsammans med gästhamnens behov bör den sanitära servicen i området som helhet ses över.

Strategi

En miljöanalys utvisande bl a luftsituationen skall regelbundet redovisas till kommunstyrelsen.

Arbetet med att ersätta oljeeldningen med fjärrvärme och andra uppvärmningssätt skall fortsätta. Vid nybyggnad tillåts ej uppvärmning med fossila bränslen.

Kommunen ska verka för ett aktivt deltagande i internationella organ och samarbetsprojekt när det gäller olika östersjöanknutna miljöprojekt.

Kommunen skall ansvara för att den sanitära servicen på offentliga platser (toaletter/pissoarer mm) anpassas till det behov som finns.

En utredning beträffande möjligheterna till en differentiering av hamnavgifterna beroende på grad av miljövänlighet, att gälla i hela Östersjöområdet, initieras av Gotlands kommun.

En översyn av gällande hamnordning genomförs.

Allmänt

Man kan konstatera att trafiken i innerstaden av vissa anses utgöra ett problem. Men faktum är att även om en utökning av nuvarande motorfordonsförbud nattetid och under del av sommarhalvåret kan anses motiverad av utrymmes- och bekvämlighetsskäl, är den det knappast av hälsoskäl. Detta gäller framför allt i ett framtidsperspektiv där bilarna kommer att bli avsevärt mindre förorenande oavsett vilka restriktioner som väljs i innerstaden. Efterhand som personbilar förses med katalysatorrening kommer andra motorer att få allt större betydelse för den totala luftsituationen. Insatserna bör i första hand inriktas på att minska störningarna från de stora, tunga fordonen, som med sin dieseldrift och tyngd/vibrationer är ett större hot mot innerstadens miljö.

Trafikbegränsningar

Trafikbegränsningen innanför murarna har funnits i sex år (1987 - 92). Det är viktigt att konstatera och förtydliga att även om resultatet är en trafikbegränsning så är det ett förbud för icke behörig motorfordonstrafik som införts. Den första förbudsperioden omfattade juli månad. Under följande år utökades perioden efterhand, dels till att omfatta medeltidsveckan i augusti (v 32) och dels till en tidigareläggning i juni (fr o m mid-sommarafton).

För 1992 togs ett permanent beslut som innebar en ytterligare tidigareläggning (fr o m andra lördagen i juni). Avsikten med tidigareläggningarna har varit att kapa den trafiktopp som finns i början av sommaren samtidigt som en avvägning mot bl a handelns behov har gjorts.

Målsättningen för motorfordonsförbudet har uppnåtts under alla år som förbudet funnits. Det innebär att trafiken ej överstigit nivån för årsmedeldygnstrafiken, ett värde som erhålls från trafikmätningar under höst/vinter/vår. Årsmedeldygnsvärdet är drygt 19 000 murpassager per dygn. Under förbudsperioden är värdet igenomsnitt ca 15 000 murpassager per dygn. Under sommarperioden mångdubblas antalet fotgängare som rör sig på innerstadens gator. Av utrymmes- och bekvämlighetsskäl för fotgängarna bör antalet murpassager då understiga det så kallade årsmedeldygnsvärdet.

Efterlevnaden av motorfordonsförbudet

I debatten om efterlevnaden av motorfordonsförbudet för obehörig trafik har olika förslag förts fram. Ett alternativ kan vara att förse behöriga fordon med en dekal, vilket skulle kunna underlätta kontrollen. Ett annat alternativ skulle kunna vara att låta bevaka infarterna med medeltidsklädda vakter. Bägge dessa alternativ bör studeras närmare.

Eventuellt kommande lagändring kan innebära en möjlighet för kommunen att ge trafikvakterna utökade möjligheter att övervaka trafikreglerna.

Internationellt intresse

De försök och resultat som uppnåtts i Visby med bilbegränsningsperioden har väckt både nationellt och internationellt intresse. Olof Gunnarsson, professor i transportteknik vid Chalmers Tekniska Högskola i Göteborg, har på forskningsanslag studerat resultatet av bilbegränsningsperioden och presenterat resultatet i rapporten "Visby innerstad - bakgrund och effekter av biltrafikbegränsning 1988 - 91". Av rapporten framgår bl a att Visby är föregångare när det gäller att reglera trafik i känslig stadsmiljö.

Julian Kotodziej från universitetet i Warszawa studerade 1989 bl a effekterna av tung trafik i innerstaden i rapporten "Visbys medeltida stad - nutida trafik".

Våren 1991 besökte Nordrhein - Westfalens Lanttags trafikutskott Visby för att informera sig om de försök som gjorts.

Ett flertal svenska städer har förhört sig om de resultat och tillvägagångssätt som Gotlands kommun prövat. Resultatet har även presenterats på en internationell kongress i Göteborg 1991, inför OECD i Barcelona i mars 1993 och i mitten av november 1993 presenteras resultatet av bilbegränsningsperioden på en internationell trafik kongress i Luxemburg.

Parkering

Det är viktigt att P-platserna i innerstaden ej öronmärks för enbart de boende genom enskilda boendeparkeringar m m, utan att P-platserna är avsedda för alla som vill besöka innerstaden.

Övrigt

Projektgruppen bedömer det som rimligt att Adelsgatan medges utökad tid för avstängning som gägata.

PLATS FÖR DIAGRAM

Mål

1. Antalet tunga fordon i innerstaden skall minskas.
2. Nyttotrafiken skall successivt övergå till mindre miljöstörande drivmedel.
3. Trafiknivån under sommarperioden (antal murpassager) skall underskrida årsmedeldygnstrafiken.
4. Åtgärder skall vidtagas för att bilförbudsreglerna följs.
5. Trafiken regleras så att körsträckorna i innerstaden minskas.
6. Antalet trafikskyltar i innerstaden minskas så långt det är möjligt
7. Nuvarande allmänna parkeringsytor innanför ringmuren bibehålls och utökas utanför i närhet till muren.
8. Boendeparkering bör i första hand lösas på tomtmark. Korttidsparkering bör lösas på allmän platsmark. Inrättande av långtidsparkering för innerstadens behov bör förläggas utanför i närhet till ringmuren.
9. Alla som har sin arbetsplats förlagd i innerstaden parkerar utanför ringmuren.
10. Adelsgatan ges möjlighet att vara gågata under längre tid än övriga motorfordonsförbudet.

Strategi

Begränsningar för tunga fordon vad avser längd, höjd och vikt, skall införas och gälla året runt. Varuleveranser skall utföras med mindre fordon och får endast ske mellan 07.00 - 11.00.

Turistbussar tillåts endast på de nödvändigaste turiststråken, mindre miljöstörande bränsle skall vara huvudregel.

Bilförbudet anpassas så att antalet murpassager underskrider årsmedeldygnstrafiken, d v s f n högst 19 000 murpassager per dygn (motsvarar 60-talets trafiknivå).

Polisen skall vara den som i första hand sköter kontrollen av bilförbudet i innerstaden. Parkeringsvakterna ges ev möjlighet att medverka i övervakningen. Översyn av informationsmaterial och skyltning skall ske. Dekal för behöriga fordon och medeltidsklädda vakter utreds.

Översyn av trafikföringen vad gäller enkel-/dubbelriktningar. Genomfartstrafik skall förbjudas.

Utökningar och kompletteringar av P-platser för innerstadens behov sker bl a i samband med planarbetena för Östercentrum och hamnen.

Parkeringsfrågor i hamnen bör särskilt beaktas mot bakgrund av planerad utökad verksamhet.

Möjligheterna att införa P-förbud på Stora Torget utreds.

De som har arbetsplats i innerstaden uppmanas att parkera utanför muren, dock med undantag för kortare uppställningstid i samband med resor i tjänsten m m.

Allmänt

I begreppet miljö ingår också stadens fysiska utformning, stadsbilden. Byggnadsnämnden har antagit riktlinjer för ombyggnader m m i Visby innerstad så sent som 1989. Där ges generella råd kring hur den fysiska miljön bör behandlas i innerstaden. Dessa bör nu, efter tre års "prövotid", fastläggas av kommunen som miljöregler för innerstaden enligt plan- och bygglagen 3 kap 12 §.

Bebyggelsen i innerstaden regleras till övervägande del genom "av ålder bestående stadsplan". Möjligheterna att med hjälp av detaljplan styra upp de enskilda husens utformning är därför mycket små. Gällande bygglagstiftning ger ändå kommunen goda möjligheter att styra upp bebyggelsen på ett från allmän synpunkt lämpligt sätt. En förändrad syn på bygglovplikten, som redan aviseras, i riktning mot ett slopande av bygglovplikten för planenlig bebyggelse och minskad styrning av byggnadsutformningen, innebär därför ett potentiellt hot mot innerstadens miljö.

Kommunen bör därför omgående skaffa sig en beredskap för att på ett positivt sätt möta sådana förändringar. Införande av s k områdesbestämmelser eller någon annan form av översyn av planförhållandena i innerstaden kan visa sig nödvändigt. I detta arbete bör riskerna med att läsa dagens värderingar i detaljplan observeras och diskuteras särskilt.

Butiksägarna måste i framtiden ta ett betydligt större ansvar för innerstadens miljö. Det innebär t ex att varutransporter endast bör ske på begränsade tider, men det innebär också att gatumiljöerna i många fall måste stramas upp, uteserveringar utformas på ett mer medvetet/professionellt sätt, butiksfönster hålls skyltade året runt osv. Eftersom innerstadens miljö är grunden för många etableringar borde det vara självklart att en anpassning sker efter innerstadens villkor.

Mål

1. Gaturummen skall ges en stramare utformning (skyltar, gatubeläggning och belysning).
2. Upplevelsen av den medeltida miljön, ringmuren och ruinerna, skall lyftas fram och förstärkas.
3. Insatser för stadsbildens förskönande skall stimuleras.
4. Almedalen och havet skall knytas närmare varandra.
5. Nuvarande fastighetsindelning skall i princip bibehållas. Förändring av gatumark eller allmän plats till tomtmark skall inte medges.
6. Byggnadsnämndens råd och riktlinjer ges officiell status och skall gälla som regler vid upprustning av bebyggelsen, dvs tillämpas enligt plan- och bygglagen 3:12 i hela innerstaden.

Strategi

Arbetet med att belägga gatorna med gatsten skall fullföljas.

En fortsatt översyn av den offentliga belysningen, bl a på Södertorg, skall genomföras.

Råd och riktlinjer skall arbetas fram för att ge exempel på bra miljöanpassad kommersiell skyltning.

Fasadbelysning skall införas på några av ruinerna och på några avsnitt av ringmuren.

Ringmuren och ruinerna skall friläggas från skymmande vegetation.

Delar av ringmurens funktion återskapas/levandegörs genom t ex vissa träkonstruktioner.

Ett pris instiftas för att belöna insatser för stadsbildens förskönande.

Gatukontor och stadsarkitektkontor får i uppdrag att utforma ett förslag för området mellan Almedalen och havet.

Fastighetsägarna bör ges ersättning för de överkostnader de har i samband med större restaureringar. Möjligheterna till en särskild innerstadsfond för detta ändamål och med huvudsaklig insats från staten bör utredas.

Boende

Allmänt

Visby innerstad har en mycket attraktiv boendemiljö. De höga fastighetspriserna, hyresnivåerna och taxeringsvärdena bekräftar detta påstående. Boendet utgör också ett av de viktigaste inslagen i bevarandet av Visby innerstads karaktär. Det är

därför angeläget att förutsättningarna för boende i Visby innerstad inte försämras och att fler människor ges möjlighet att bo i innerstaden. De höga boendekostnaderna i innerstaden skapar sociala skiktningstendenser som inte är önskvärda och därför bör möjligheterna till enklare boende stimuleras.

Mål

1. Antalet boende i innerstaden skall uppgå till minst det antal som gäller idag (antal mantalskrivna dec 1992: 2 641).
2. Kompletteringar av befintlig bebyggelse med nya bostäder skall prövas positivt med hänsyn till stadsbildens karaktär.
3. Etablering av nya verksamheter skall ske med hänsyn till boendemiljön.

Strategi

Inredning av vindar, uthus och liknande till bostäder skall eftersträvas genom en generös bedömning utifrån nuvarande byggregler/-normer. Om det är nödvändigt skall en förändring av gällande regler initieras av kommunen.

Undantag från tillgänglighetsreglerna i PBL kan i vissa områden och för vissa byggnader medges med hänsyn till innerstadens topografi och de enskilda byggnadernas kulturhistoriska värden.

Möjligheterna att ordna bra gårdsmiljöer på tomtmark bör prioriteras framför parkeringsbehoven.

Ordningen i innerstaden

Allmänt

Att bo i innerstaden innebär att man måste acceptera vissa störningar som normalt inte anses förenliga med en "god" boendemiljö. Insyn, brist på friytor, störningar från trafik och verksamheter etc är exempel på sådana störningar som är ofrånkomliga i en så koncentrerad miljö som Visby innerstad och med det stora antal besökare som skall ges möjlighet att njuta av innerstaden.

Frågan om vad som är "skälig störningsnivå" är oerhört svår att precisera eftersom just störningar upplevs individuellt. De boendes krav på nattsömn måste dock tryggas.

Ordningsfrågan berör naturligtvis i hög grad de boende och måste tas på allvar. Störningarna kommer till största delen från de områden där olika former av nöjesutbud är etablerade och upplevs som mest av de som bor nära eller i detta område.

En allmän uppfattning tycks dock vara att krogar och ett rikt nöjesutbud skall vara en självklar del av innerstadens utbud. Kritiken inriktar sig främst på störningar från olika former av

musikutbud samt busliv på gatorna utanför nöjeslokalerna. Vidare är buslivet i innerstaden något som en del säger sig ha ökat och särskilt under icke turistsäsong.

Det är viktigt att gruppen ungdomar under 18 år ges ett vettigt utbud. De insatser som gjorts av den särskilda ungdomsgruppen har enligt bl a polisen givit goda resultat.

Långsiktigt är givetvis en attitydförändring i sättet att uppträda, roa sig m m hos vissa människor något som skulle minska störningar och busliv.

För att mer konkret lösa problemen med ordningsfrågor och störningar, med bibehållet allsidigt nöjes- och krogutbud, krävs ökade polisinsatser och ett kontinuerligt samråd mellan myndigheter, boende och ansvariga för krogar och nöjesutbud. Avvägningsfrågor som t ex behovet av regler som styr öppettider, musikutbud m m kan vara exempel på frågor som diskuteras i ett innerstadsråd.

Mål

1. Ordningen i innerstaden skall förbättras. Utomhus skall råda en sådan ordning att boende erbjuds en godtagbar boendemiljö.

2. Frågor angående störningar och ordningen behandlas i samrådsform mellan berörda parter.

Strategi

I lokala ordningsstadgan eller alternativt lokala hälsoskyddsföreskrifter inskrives att musik ej får höras utanför den egna fastigheten mellan kl 01.00 och 07.00.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden skall dock fortsättningsvis även tillämpa de regler man arbetar med idag som innebär beslut riktade mot enskilda rörelser etc.

Kommunen skall verka för att polisen ges möjlighet att disponera en lokal i innerstaden (i syfte att skärpa ordningen i första hand sommartid). I den mån polisen ej kan upprätthålla rimliga krav på ordning i innerstaden måste kommunen undersöka alternativa lösningar.

Kommunen skall verka för att drogfria nöjesalternativ ställs till ungdomarnas förfogande.

Ett innerstadsråd inrättas med uppgift att behandla bl a ordningsfrågor. Former och omfattning får utredas närmare.

Allmänt

De offentliga verksamheter som finns i innerstaden bidrar i hög grad till dess liv. Mycket talar för att andelen verksamma inom den offentliga sektorn kommer att minska. Därför krävs inte enbart ett bibehållande av de offentliga arbetsplatserna (kanske genom inflyttning av vissa verksamheter) utan också en stimulans till nyetableringar av privata företag i innerstaden. Kommer inga nyetableringar till stånd, hotas innerstaden alltmer att bli en sovstad.

Utskänkningstillstånd

En klar och enhetlig hantering av utskänkningstillstånden bör komma till stånd. En samsyn i hanteringen mellan kommun och länsstyrelse är nödvändig. Hanteringen borde utformas tydligt och skulle, lite tillspetsat, kunna innebära: Det är lätt att få tillstånd när man uppfyllt vissa kriterier och det är lika lätt att bli av med sitt tillstånd när misskötsamhet konstaterats.

Torghandel

Efter tillkomsten av lagändring som möjliggör en friare tillfällig handel bör behovet att tillgodose sådana platser utredas.

I de diskussioner som förevarit har bl a Stora Torget, Södertorg, Hamnen (färjeläge 2) och Österväg nämnts som alternativa platser för torghandel/motsv. När det gäller t ex Stora Torget skulle sommartid en mer genuin torghandel kunna prövas.

Mål

1. Ökad aktivitet och verksamhet i innerstaden: Förverkligandet av planerna för inre hamnområdet ger förutsättningar och bidrar till ökad aktivitet, serviceutbud, handel m m i hela innerstaden.
2. Antalet åretrunt-verksamma i innerstaden skall vara på minst samma nivå som idag (anal sysselsatta nov 1990: 2 3 58).
3. Erforderlig komplettering av befintlig bebyggelse p g a etablering eller utökning av privat och offentlig verksamhet skall prövas positivt med hänsyn till stadsbildens karaktär.
4. Kommunen skall aktivt verka för att offentliga och privata servicefunktioner bibehålls samt stimulera nyetableringar av privat företagssamhet som verkar året runt samt offentlig service och verksamhet.
5. Kommunen skall trots en minskad verksamhet även fortsättningsvis ha förvaltningar etablerade i innerstaden.
6. De särskilda krav som innerstaden ställer på restauranger, nöjeslokaler och säsongsinriktade verksamheter beträffande utformning, utskänkning, krav på toaletter etc måste göras tydligare genom erforderliga beslut och följas upp på ett medvetet sätt.
7. Torghandel och gatuförsäljning har alltid förekommit i innerstaden och skall därför tillåtas som ett viktigt och traditionellt komplement i stadsbilden. Allmän platsmark skall dock ej upplåtas för kioskförsäljning o dyl.
8. En ny lagstadgad torghandelsplats inrättas på annan plats än Stora Torget.

Strategi

Kommunens medverkan i etableringen av ett kunskaps- och utvecklingscentrum i inre hamnområdet fullföljs.

Inflyttning av kommunal verksamhet eller annan lämplig verksamhet bör eftersträvas som kompensation för det bortfall som förväntas ske genom minskad verksamhet hos i innerstaden befintliga förvaltningar.

Klara och likställda regler skall gälla vid erhållande och indragning av utskänkningstillstånd. Effekten av ett indraget tillstånd måste dessutom få betydligt snabbare genomslagskraft än idag.

Butiksfönster skall hållas skyltade året runt. Anvisningar bör arbetas fram till berörda fastighetsägare för tillämpning i hyreskontrakt för affärslokaler m m.

Hyran för ianspråktagande av allmän plats skall ligga på en marknadsmässig nivå. Möjligheterna att styra t ex uteserveringar mot en enklare utformning genom kraftigt differentierade avgifter bör utredas.

På Stora Torget prövas möjligheterna till en mer genuin handel med gotländska produkter.

Allmänt

Olika former av verksamheter är nödvändiga för att åstadkomma en levande innerstad. Förutom verksamheter som fungerar året runt kräver en stad med så stor turistisk attraktionskraft att säsongsberoende verksamheter ges möjlighet att etableras.

Turismen kommer att bli ett allt viktigare inslag i Gotlands näringsliv. Visby innerstad är det mest etablerade turistmålet på Gotland, vilket innebär att en ökad turism automatiskt kommer att medföra ett större antal besökare i Visby innerstad. För innerstadens överlevnad är

Mål

1. Innerstadens historiska miljö och det rika utbudet av kulturupplevelser skall accentueras i marknadsföringen av Visby stad.
2. Mottagandet av turisterna skall ske på ett mer samlat och professionellt sätt.
3. Fler kryssningsfartyg bör ges möjlighet att angöra Visby och om möjligt inre hamnen.

turismen ett önskvärt inslag, som dessutom bör tillåtas öka eftersom de verksamheter som är etablerade i innerstaden gagnas av en stor turism. Samtidigt måste självfallet sådana krav ställas på turistnäringen att de värden som gör innerstaden attraktiv inte sätts på spel. Detta innebär också att de som bedriver en verksamhet i innerstaden har ett självklart ansvar för den gemensamma miljön, basen för deras egen verksamhet.

Det finns mycket som talar för en ökning av kulturturismen och en satsning på denna har med Visbys tillgångar en stor utvecklingspotential. Att i olika former levandegöra medeltidsmiljön är ett led i en sådan satsning.

Strategi

Begreppet "Hansestaden Visby" skall vitaliseras i marknadsföringen av Visby stad mot utländska marknader.

Kulturarrangemang som stärker innerstadens profil skall stödjas och uppmuntras.

Medeltidsmiljön bör i lämpliga former levandegöras, bl a genom modern teknik.

Tydligt och inbjudande informationsmaterial skall erbjudas på de länders språk mot vilka Gotland marknadsför sig.

En tydligare riktad marknadsföring mot regioner och grupper skall eftersträvas.

Ett s k Välkomstcentrum etableras i hamnområdet eller vid Donners plats.

En innerstadskarta tas fram med tydlig besöksinformation för fotgängare och cyklister.

Kommunens skyltning i innerstaden, som riktar sig till besökare, bör ses över med inriktning mot en ökad tydlighet och till innerstaden anpassad utformning.

Service gentemot bilburna besökare skall ha sitt centrum vid Träffpunkt Gotland på Färjleden.

Hamnen muddras vid Holmen för att möjliggöra angöring av passagerarfartyg.

En ny kryssnings-/lastkaj bör byggas i yttre hamnen.

Turism

Kryssningstrafiken bör stimuleras ytterligare. Hamnen utgör idag den enda begränsningen för en ökad kryssningstrafik. En förutsättning för att kunna dra fördelar av en mindre reglerad passagerar- och fraktrafik på Gotland är också att hamnens kapacitet förbättras. Därför krävs kapacitetshöjande insatser i Visby hamn, kanske kombinerat med en flyttning av viss fraktrafik till annan hamn på Gotland.

Visby innerstad är de flesta besökares första kontakt med Gotland. Besökarna måste tas om hand på ett bättre sätt. Åtgärder som kan bidra till detta är inrättandet av ett mottagningscenter i direkt anslutning till innerstaden, bättre kart- och informationsmaterial och en mer genomtänkt offentlig skyltning.

HANSESTADEN

VISBY

Handlingsplan för Visby innerstad

Visby innerstads utveckling är, genom de unika värden staden har, av stort intresse för både bofasta, besökare, turism och övrigt näringsliv. Som en av Gotlands största attraktioner är det viktigt att dess attraktionskraft både vidmakthålls och förstärks.

Kontrasterna mellan att bevara den gamla miljön och samtidigt utveckla staden inför framtiden talar för att berörda intressegrupper i hela samhället måste samverka mot gemensamma mål så att de resurser som staden både har och kan ge tas tillvara på bästa sätt.

Gotlands kommunfullmäktige har genom handlingsplanen angivit mål och strategier för arbetet med innerstaden under de närmast kommande åren.

Förhoppningen är att berörda kommunala nämnder, myndigheter, företag och inte minst de som bor och arbetar i innerstaden gemensamt ska arbeta för att målen i denna handlingsplan uppnås.

GOTLANDS
KOMMUN